

Luchmajor

FEBRER 85

de pinte en ample

Número 42 - Preu: 80 Ptes.

RONDA DE MIGJORN:

ENTRE LA MORT I LA INDIGNACIÓ

SUPER DERESA

*Avd. Cavaller Ramon Santmartí
(cantonada C. Sant Francesc)*

EDIFICI DERESA - Tel. 66 01 78 - LLUCMAJOR

AGRAÏM LA RESPOSTA DELS LLUCMAJORERS

***ENS VISITI, SERA ATES PELS MILLORS
PROFESSIONALS DE CADA RAM**

***TOT D'UNA MAXIMA QUALITAT**

***TOT AL PREU MES BAIX DEL MERCAT**

***FACI LES SEVES COMPRES EN UN AMBIENT
AGRADABLE I FAMILIAR**

**SUPER DERESA - El Supermercat de Lluçmajor per a tota
Mallorca**

Revista mensual
Depòsit Legal PM 350-1981
Any III

EDITA:
Obra Cultural Balear de
Lluçmajor

INFORMACIO I
PUBLICITAT:
Carrer Esperança, 2
(Lluçmajor)

DIRIGEIXEN:
Catalina Font i
Maties Garcies.

COL.LABOREN:
Joana Artigues
Francisca Barceló
Ignasi Barceló
Miquel Barceló
Jordi Bayona
Francisca C. Cabot
Francisca Capellà
Miquel Cardell
Joan Clar
Bartomeu Font
Antoni Garau
Miquel A. Giménez
Coloma Julià
Miquel Mascaró
Maties Mut
Miquel Mut
Guillem Oliver
Jaume Oliver
Margarida Palou
Sebastià Rubí
Miquel Sbert
Tomeu Sbert
Catalina Serra
Joan Socies
Arnau Tomàs
Pere F. Torrents
Francesc Verdera

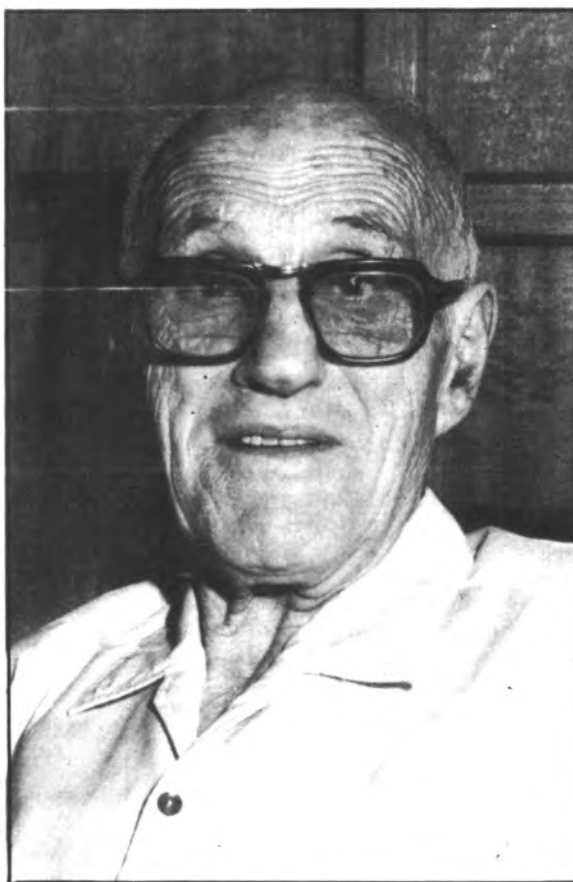
SECCIO ESPORTIVA:
Coordinador:
Joan Quintana

Col.laboren
Jaume Clar
Joan Clar Coll
Joan B. Garau
Jaume Manresa
Bernat Vadell

FOTOGRAFIES
M. Clar
Fermín
C. Julià
Mut Fotos

IMPRIMEIX:
Edicions Manacor S.A.
Ronda del Puerto, 60

EL PENSAMENT DE LA
REVISTA S'EXPRESSA
NOMES A TRAVES DE
L'EDITORIAL

Editorial

De forma ràpida, inesperada, hem perdut la companyia de Joan Socies Llabries. L'amo En Joan —com entranyablement l'anomenàvem— no ha significat per als qui feim aquesta revista, per als qui batallam dins l'Obra Cultural un contacte esporàdic i circumstancial. L'amo En Joan ha estat el mestre i l'impulsor de les nostres iniciatives. Sense ell, res del que hem anat fent —més bo més dolent, i d'única responsabilitat nostra— segurament no hauria estat possible. Per tot això, deixar constància del pesar que ens causa la seva mort no és entregar-nos a un acte protocolari i de compromís, sinó l'expressió d'un sentiment sincer.

Amb tot, sabem que més enllà de la desaparició física ens ha deixat el seu exemple. L'exemple d'un jove de setanta anys que va sebre unir una profunda curiositat intel·lectual amb el compromís de servei que el caracteritzava. L'amo En Joan ens ha ensenyat que no són els títols ni els diplomes el que valen, sinó l'afany de sebre i d'aprendre. Va ser aquesta dèria que el va dur, anys enrera, quan no era gens fàcil, a no escatimar correuges a Ciutat per entregar-se a l'estudi del català amb Francesc de Borja Moll; a devorar des de sempre llibres i tractats científics i convertir cada racó de ca seva en una biblioteca viva; a assistir sense complexos i amb inquietud a cursos i trobades de nivell universitari; a treballar enmig de la paperassa antiga de l'arxiu; a renovar durant els que han estat els darrers anys de la seva vida la passió pel llatí que havia après de jovenet en el seminari. Però l'amo en Joan també ens ha ensenyat que els sebres no són per guardar-los avarament dins d'un mateix ni per fer-ne ostentació. Aquestes veritats les hem apreses mentre descobríem la seva tasca de compromís a favor de la llengua i la cultura. Mogut per aquest ideal es va preocupar d'ensenyar-nos català, sempre ens ha aclarit dubtes i dificultats, ha fet mil i una feines per a la revista, l'hem vist ordenar l'arxiu o actuar d'assessor lingüístic de l'Ajuntament. Tot fet amb humilitat i amor a la feina ben feta.

Joan Socies ha estat un home senzill, quasi desconegut, però que ha fet molt per la cultura. L'exemple i la lliçó que ens deixa romandran vius entre nosaltres. Que sigui per donar-nos coratge en la tasca i enaltir així la seva memòria.

NOTICIES LOCALS

"LLUCMAJOR DE PINTE EN AMPLÉ" A RNE

El pasat dia 7 de gener vàrem participar al programa "Ous i caragols" de Radio Nacional, el qual s'emet de 7 a 8 del vespre a càrrec de Miquel Cardell i Mila Melero.

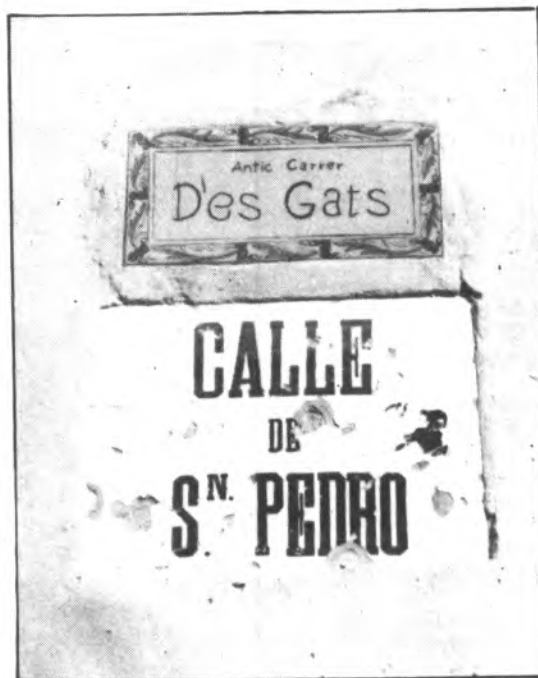
El programa d'aquest dia era dedicat a Lluçmajor i hi assistírem "Lluçmajor de pinte en ample" i la Coordinadora "S'Aguila lliure". Pel que respecte a nosaltres se'ns va demanar un balanç de la publicació després dels tres anys i mig d'existència, les repercussions que ha tengut al poble, com ha assolit la població una revista íntegrament en català, quin són els nostres principis bà-

sics, si hi ha hagut polèmiques, quina és la situació respecte a d'altres publicacions de Premsa Forana, quins enfrontaments tenim amb l'Ajuntament i quins són els problemes més greus de Lluçmajor.

RETOLACIONS DE CARRERS ANTICS

Ha començat la retolació dels 11 carrers antics a proposta de la Comissió de Cultura i que el ple de l'Ajuntament va aprovar el febrer de l'any passat. Es tracta d'unes plaques de ceràmica, fetes per na Margalida Barceló, amb el nom antic del carrer i que es col·loquen damunt del nom actual.

Aquestes denomina-

cions no tenen valor oficial, ja que no substitueixen els noms d'ara, però ens deixen constància del passat.

Els carrers que es retolaran són els següents:

- Campos, "D'ets Hostals"
- Cardenal Rossell, "D'es Purgatori"
- Galdent, "D'En Ribera"
- Glòria, "Ses Tafarres"
- Fuente, "De sa Siquia"
- Jaime II, "Sa Punta"
- Monte, "D'es Cap Puig"
- Norte, "De ses Misèries"
- Oriente, "D'En Batlet"
- San Pedro, "D'Es Gats"
- Carrer "D'es Foners"

III RUA LLUCMAJORERA

L'Ajuntament de Lluçmajor ha organitzat, per 3a vegada, la Rua, després de la massiva participació de l'any passat. El dissabte, dia 16 de febrer hi haurà concentració de carrosses al passeig de Jaume III per seguir l'itinerari que de moment no està confirmat.

Totes les carrosses participants seran subvencionades per l'Ajuntament.

ESTUDI DE BALL MODERN

El 24 de gener s'iniciaran unes classes de Ball a la Sala Olímpica (Ca'n Xamena) organitzades per l'Assistència Pal·messana i a càrrec del

professor internacional Rodolf Grebe, el qual ensenya de ballar tango, rock and roll, foxtrot, vals lent, vals vienès, samba, ball folklòric internacional etc. Per a més informació dirigiu-vos al bar de Ca'n Xamena.

DEMOSTRACIO AERIA

El proper dia 10 de febrer hi haurà a la Platja de S'Arenal entre el Club Nàutic i el balneari 8, una demostració aèria de vol acrobàtic, a càrrec de l'enginyer pilot Sr. Jordi Amengual, vol sense motor, a càrrec del Sr. Jaume Oliver i una demostració dels Paracaigudistes acrobàtics de l'escola civil d'Alcantarilla.

Aquest esdeveniment, que es realitzarà d'11 a 13 i organitzat per la societat "Paracaigudistes Halcones de Mallorca", de la qual són presidents el Sr. Sebastià Barceló i H. Hasse, serà un bon motiu pels pares, els quals, amb l'excusa dels nins, disfrutaran d'unes hores d'econòmic i agradable entreteniment.

**L'ESCOLA...
A LA MAR
CURS 1984-85**

Es duren a terme uns cursets per donar a conèixer el món de la vela a tots els nins de Mallorca, els quals hi podran participar a través de les seves escoles o col·legis.

PATROCINA:
CONSELL INSULAR DE MALLORCA

COL·LABORACIÓ TÈCNICA:
ESCOLA DE VELA CLUB NÀUTIC "EL ARENAL"

La inscripció podrà fer-se a l'Escola de Vela Club Nàutic "EL ARENAL" (C/ Miramar, s/n - S'ARENAL DE LLUCMAJOR - Tel: 264019 - 268950).

Margalida Barceló, guanyadora del tercer premi al I Certamen Territorial de ceràmica, vidre artístic i disseny

La Conselleria d'Educació i Cultura del Govern Balear va promoure un I Certamen Territorial de Ceràmica, Vidre i Projectes de Disseny del 13 al 31 del desembre passat, a la Casa de Cultura de Ciutat.

De ceràmica, se presentaren devers 300 peces i la ceramista llucmajorera Margalida Barceló i Noguera fou guardonada amb el tercer premi, consistent en 15.000 pts. i diploma.

Na Margalida Barceló era la primera vegada que havia estat seleccionada per participar a un certamen d'aquesta categoria i és tot un honor el premi que se li ha concedit, tenint en compte el nombre de peces exposades i l'opinió de Guillem Rosselló-Bordoy, Director del Museu de Mallorca, per al qual la ceramista guanyadora de na Margalida mereixia el primer premi.

De cinc peces que va dur al certamen, la guanyadora del premi va ser un mural figuratiu que va titular "Platja" i la resta eren tipus escultures, encara que també figuratives.

A aquesta exposició hi hagué peces pertanyents a tres modalitats ben diferenciades: l'anomenada utilitària, la clàssica botella i la més avantguardista que és la que elabora generalment aquesta ceramista llucmajorera.

Apart de treballar en aquesta exposició, na Margalida Barceló ha realitzat, per proposta de l'Ajuntament, 21 plaques de ceràmica per a 11 carrers de Llucmajor, amb els noms antics i que actualment ja les comencen a posar.

Ella treballa la ceràmica d'una manera individualitzada i lliure, sense fixar-se una meta immediata o pensant en una exposició concreta. La prova d'això és que les peces que va incloure per al certamen corresponen a diferents èpoques de la seva producció.

Reproduïm aquí una de les peces més estimades per a la ceramista encara que no hem pogut mostrar la guanyadora perquè l'entitat patrocinadora se'n reserva el dret de reproducció.

L'enhorabona més sincera per a aquesta artista que ha quedat en tan bon lloc d'entre tants de participants.

C. Font

El passat diumenge, 27 de gener, va morir a Llucmajor Maria Barceló, mare del nostre col.laborador Bartomeu Sbert. Des de les planes de la revista volem expressar el condol al nostre amic i col.laborador i als seus familiars.

FOGUERONS DE SANT ANTONI

Dia 12 de Gener, el dissabte abans de Sant Antoni començaren els foguerons i continuaren tota la setmana, malgrat el fred i la neu.

Aquesta festa ha pres força, perquè cada vegada són més les barriades que participen amb el seu fogueró.

El primer va ser a S'Araval i va començar l'horabaixa amb un cercaviles pels dimonions i l'actuació de la banda de música a la plaça de S'Araval. Entrada de nit la gent va poder torrar sobrasada i botifarrons, acompanyada amb el grup de ball de bot "Aires d'es Pla", les ximbombades d'en Crispulo, en Bernat Garbes i els seus amics, i amb l'actuació de "Música Nos-

tra"; també es va cremar la tradicional falla.

El divendres, dia 18, l'associació de pares d'alumnes de Sant Bonaventura organitzaren una bauxa a la placeta del Convent, amb l'actuació musical de "Els Valldemossa" i amb un bon fogueró per torrar sobrasada i per treure doblers per al viatge d'estudis de 8è. d'EGB.

I el dissabte, dia 19, encara va continuar la festa. Els veïnats de Na Joana, també organitzaren el seu fogueró a la placeta del Retorn, cantaren i ballaren amb una orquestra dels mateixos veïnats i amb les ximbombades d'en Crispulo i els amics; mentrestant a la Ronda Migjorn també feien festa amb un fogueró i l'"Escola de Dansa Mallorquina" animava amb ball de blot.

ISLEÑA DE MOTORES, S. A.
Concesionario Oficial

COLABORADOR

TALLERS LLUCMAJOR

REPARACIONS EN GENERAL
PLANXISTERIA I PINTURA

Ronda de Ponent, s/n.
Tel. 66 12 67

LLUCMAJOR

25 ANIVERSARI

FOTO CLAR Perfumeria

Reportatges, Fotos d'estudi
carnets. . .

OFERTES EN CAMERES FOTOGRAFIQUES
VENDA DE CARRETES. . .

C/. Nou, 8 - Tel. 66 06 32 (LLUCMAJOR)

Muebles JAUME

Convento, 109 - Tel. 66 03 50
LLUCMAJOR (MALLORCA)

A mestre Joan Socias Llambias

A títol d'homenatge pòstum

Tomeu Sbert.

Fa anys que arribaren a les meves mans aquests versos originals del mestre i amic, Joan Socias Llambias, recentment mort de manera un poc inesperada. Com a tribut pòstum, com a de-

mostració d'afecte i estima i en particular de la subtileza dels seus versos, oferim aquest treball seu per publicar a la nostra revista. Uns versos que ell, Joan Socias, dedicà a una de les nostres millors rapsodes llucmajoreres, na Magdalena

Servera. Daten de l'any 1971. El treball va signat pel mateix autor Joan Socias (D.E.P.).

LA MIDA TRASPASSA.
A Magdalena Servera Serve-
ra, recitadora excepcional
de les poesies de Maria

Antònia Salvà.

¿Què és la poesia,
digau-m'ho,... digau,
si muda, dins llibres,
descansa en pau?

Res, res ens diria
el "Pi de Formentor",
malgrat sa bravura
i la seva verdor.

Na Maria Antònia,
dels "Polls venturers",
no coneixeríem
ni els llucmajorers.

Cal cor que bategui,
i un esperit viu
que en nom del poeta
senti lo que diu.

Cal ànima tendra
per a fer plorar
quan sigui emotiu
lo que ha de contar.

La cara joiosa
i un verb de bon dir.
Es bo als qui escolten
sobre fer esclafir.

De cara joiosa,
d'eix cor i esperit,
Déu te'n féu ofrena,
i tots n'hem gaudit.

Si a tu dons no et manquen
per l'art de cantar,
en tens a balquena
per a recitar.

Has vessat delícies;
tu ho saps i jo ho sé.
T'ha fet mansbelletes
tot llucmajorer.

Permet que t'ho digui,
a boca ben plena:
Ets un bon canari
pel cant, Magdalena.

I per fer reviere
cants de "La Llepassa"
les manyes que tens
la mida traspassa.

AUTO-ELECTRIC
Barceló

Ronda de Ponent, s/n. - Pedro A. Metaró, 55
Teléfono 66 01 70
LLUCMAJOR (Mallorca)

Venta y asistencia
técnica de los productos:

BOSCH
Automóvil
BOSCH
Herramientas
BLAUPUNKT
Calentadores
JUNKERS

- *SERVICIO OFICIAL BOSH
- *REPARACION AUTO-RADIOS Y CASSETES
- *HERRAMIENTAS ELECTRICAS
- *MOTORES ELECTRICOS
- *REBOBINADOS
- *REPARACION Y PUESTA A PUNTO
- *SISTEMA ELECTRICO Y ELECTRONICO DEL AUTOMOVIL
- *MONTAJES EMISORAS
- *TELEFONO PORTATIL
- *INSTALACIONES PANELES SOLARES

PIDANOS INFORMACION

Ja s'ha reparat el mur més deteriorat i ha desaparegut el perill d'esfondrament

Quasi acabada la restauració de la torre de s'Estalella

En el revocat exterior s'utilitzaran els materials de la construcció originària

La torre de S'Estalella recobra paulatinament l'esvelta silueta de vigilant centenari a la nostra costa de Migjorn a mesura que avancen els treballs de restauració iniciats ja fa més d'un mes. El perill d'esfondrament ja ha passat, ara es completa l'edificació i després es procedirà l'acabat final de les obres que consistirà a recobrir totes les façanes amb els materials originaris de la construcció.

La tasca dels picapedrers no ha estat gens fàcil. Segons ens varen manifestar, en un primer moment, quan varen arribar a les immediacions de la torre, varen estar a punt de presentar la renúncia: "Era un dia molt ventós, en el penya-segat d'allà aprop les ones bramaven i semblava com si la torre s'hagués d'esfondrar d'un instant a l'altre. Vàrem romandre en silenci i només va manca que un obrís la boca i digués: Mos n'anam?"

Els treballs inicials a

la façana més espenyada que, justament és la que rep els cops del vent i de la tempesta, varen ser lents i delicats perquè l'estat era pràcticament de ruïna. "L'aire udolava per entre les retxilleres de les pedres —continuaven els picapedrers— com si es tractàs del cruït que anunciàs que la paret es desplomaria".

UN BON TREBALL

L'equip de picapedrers està realitzant un perfecte treball, ja bastant avançat, i que es perllongarà devers trenta dies més. Per a la reconstrucció s'ha aprofitat fins la darrera pedra de la construcció originària, pedres que estaven tirades al peu de la torre.

Per tal de completar el material necessari (hi havia pedres rompudes i inservibles i d'altres havien desaparegut) s'ha reobert una antiga cantera, ubicada als voltants, que amb tota seguretat, fou la font original on va recollir el marès el mestre Simó Carrió quan durant el període 1577-78 va dirigir la primi-

tiva construcció de la torre per a la vigilància de l'extens litoral llucmajorer davant la constant amenaça dels berberiscs i turcs.

Un cop superat el perill d'esfondrament, els picapedrers treballen per completar els detalls i distints elements de la particular construcció. En concret, procedien a la col·locació dels permòdols superiors, la majoria de nova fabricació ja que només se'n conserven alguns originals. Curiosament aquestes peces de marès enregistren una diferència de pes pou considerable: les originàries pesen quasi el doble que les noves, encara que coincideixin les formes i les mides.

L'ACABAT FINAL

Segons ens va manifestar l'encarregat de la reduïda brigada de picapedrers, una vegada finalitzada la reconstrucció s'enfrontaran amb una de les tasques més difícils: el revocat exterior de la torre. En aquest aspecte, tenen el propòsit d'utilitzar el sistema i materials originaris amb la màxima fidelitat possible.

El recobriment ha estat estudiat i, segurament, es tracta d'una mescla de calç viva (no massa fina ja que hi abunden restes de copinyes). I, justament, aquests seran els materials que, de moment, pensen emprar perquè la reconstrucció sigui el més fidel possible a la torre que alçaren els nostres avantpassats en el segle XVI.

Durant el llarg mes que, hi treballa aquesta reduïda plantilla d'obriers ha estat protagonista de diverses anècdotes. Una d'elles, motivada per la recent onada de fred i la tempesta de neu que va assotar l'illa. Per resguardar-se de les baixes temperatures es varen convertir en improvisats torrers, ocupant la cambra abovedada i encenent fogueres, no per avisar d'una nova incursió pirata, sinó per encalenticar els seus cossos i poder continuar el treball.

Els picapedrers destaquen, amb un rictus de satisfacció a la cara, les nombroses visites que han rebut. "Es diria —afirmen— que realitzam un treball important". En una agradable "fumada" que vaig compartir amb ells, vaig intentar de convèncer-los que, en realitat, realitzaven una labor de gran importància i que, gràcies a la seva intervenció, es recobra per a les futures generacions un monument característic del nostre litoral.

La iniciativa municipal, ajudada pels responsables de cultura, ha cristal·litzat amb el recobriment de la torre, però he de resenyar l'important oblit —vull pensar que només es deu a un lapsus— de no dir ni una sola paraula en Joan Clar, el qual, desinteressadament i amb ànim de col·laboració, els havia facilitat els plànols i tota la documentació que, al cap i a la fi, han fet possibles els treballs de restauració del monument defensiu de S'Estalella.

Francesc Verdera

Un altre accident mortal

Gran manifestació a la Ronda Migjorn

Se demana seguretat circulatòria

Eren devers les onze de la nit. Hi havia gran bulla al fogueró instal·lat al carrer Navarra, endret de la placeta. La gent cantava i ballava. En Miquel Clar Garí hi era i havia sopat. Quan se n'anava cap a casa seva, travessant la Ronda, un cotxe el va atropellar i el matà a l'acte. En Miquel era molt conegut dins la barriada, era fradrí i vivia al carrer de Sant Llorenç. Tenia 60 anys.

A l'anterior número de "Llucmajor de pinte en ample", donàvem compte d'un accident de les mateixes característiques ocorregut dins la mateixa Ronda a uns dos-cents metres enfora. I en aquest escrit intentàvem excitar la sensibilitat de la gent que mos comanda, i això ja no era la primera vegada. Tot en va! les paraules i els escrits no fan solc, ni tan sols repinyen. Realment no hi ha més sord que aquell que no hi vol sentir ni més cec que aquell que no hi vol veure.

L'Ajuntament de Llucmajor no ha volgut veure els problemes més urgents del poble, ni ha volgut escoltar les veus que demanen que se resolguessin. Ho hem de repetir una vegada més, encara que ens fa mal al cor; l'Ajuntament de Llucmajor va dir per escrit, als veïns de la Ronda, el que els havien contestat des de Ciutat: "estudiarà las posibles soluciones para evitar la peligrosidad del cruce de los peatones en la travesía de Llucmajor". Idò no, no se va estudiar res. No se va fer res. No se va veure res. No se va escoltar res.

"DEMA, A PARTIR DE LES TRES"

Els veïns de la Ronda que dia 19 de gener enrevoltaven el fogueró, quan varen veure que mataben en Miquel, quasi

davant el seu nas, quedaren tots espantats i sense polsos. Era una desgracia més ocorreguda per la negligència d'uns senyors que diuen representar el poble. Quan una cosa consideram que mos és convenient, perquè mos beneficia, simplement la demanam, emperò quan una cosa és de justícia l'hem d'exigir! Immediatament, al mateix moment de l'accident va quedar convocada una manifestació: "Mos posarem enmig de la Ronda i aturarem el

ALGUNS DIARIS INFORMAREN

A partir del dia 21 els diaris de Ciutat començaren a informar sobre els fets ocorreguts a la Ronda Migjorn. Més poc o més molt tots en parlaren. El "Diario de Mallorca" i l'"Última Hora" publicaren reportatges bastant documentats. El diari "El Día" sols publicà una nota d'A.P. dient que hi havia hagut una reunió de membres del Consistori llucmajorer amb el Conseller d'Ordenació del Territori. El "Balears" publicà que hi havia hagut un centenar de persones manifestant-se a la plaça i que se n'anaren quan va començar a ploure, (mentida punyetera). A "El Día" cal demanar-li perquè quan es produeixen notícies no en dóna l'oportuna ressenya. A "Balears" perquè es menteix descaradament volent llevar importància a un fet social d'aquesta magnitud.

tràfic rodat". "Demà ho-rabaixa, a partir de les tres". Se va córrer la veu i tothom hi va estar d'acord. "Ni mos escolten ni veuen el greu problema que tenim amb la circulació". "Mos hauran d'escoltar i mos voran, i bé que mos voran, perquè estarem enmig de la Ronda". "Avísau la Guàrdia Civil i les Autoritats". Tothom ho sabia, però molts no s'ho creien.

Així va ser, devers les tres de l'horabaixa de dia 20 de gener, a l'endret mateix on hi havia hagut l'accident, començà a arremolinar-se la gent. Es podien llegir dues pancartes

que havien preparat les joves, una deia: "Volem seguretat: semàfors i llums", l'altra: "No volem més morts a la Ronda Migjorn". Ja hi havia un parell de cotxes de la Guàrdia Civil i la gent a poc a poc hi anava acudint, el remolí se feia més gros. Un tinent guàrdia civil se va posar nerviós i amenaçà la gent dient que manaria emprar el material antidistúrbis si no se desallotjava la Ronda, ningú no es va moure i alguns li plantaren cara. Va arribar el capità i ordenà al tinent de no fer beneïtures.

La gent anava augmentant, i, abandonant

aquell endret, començaren a caminar, lentament, cap a la carretera de Campos. Un grup va quedar davant la benzineria bloquejant la Ronda, el carrer de Sant Llorenç i el camí de S'Estanyol. La major part de la gent anava a tapar l'entrada al poble per la carretera, la qual va quedar completament obstaculitzada. Hi havia molts de guàrdies civils que majorment feien comentaris a favor de la gent manifestada, i, si qualche conductor els demanava que l'ajudassin a passar a pesar de la gent, li contestaven que no empitjoràs més la situació, que voltàs el

cotxe i se'n anà per allà on havia vengut.

LA GUÀRDIA CIVIL, MIRAVA

Aquesta situació se va perllongar i alguns números de la Guàrdia civil anaren a la sortida de Campos a desviar el tràfic cap a Sa Ràpita o cap a Porreres, i d'altres al creuer del camí de S'Estanyol amb la carretera militar, per desviar el tràfic cap a Ca's Busso.

Alguns cotxes volgueren passar a la mala i no ho aconseguiren; en un moment dat, dues dones se tiraren en terra davant un cotxe per evitar que passàs. El grup que quedava davant la benzinera era reduït per aturar quatre punts i s'enginyà per aturar el tràfic posant enmig dels passos pedres i fustes. La Guàrdia civil mirava.

Les dones varen tenir un paper molt important, estaven molt exaltades i aturaven qualsevol que intentàs passar al seu endret. Estaven nervioses, enfadades, a punt d'esclatar. Algunes eren familiars de persones que havien estat atropellades dins la Ronda. Els ànims s'encalientien.

Devers les sis, la manifestació havia agafat una envergadura que els mateixos organitzadors no havien imaginat. Hi va haver persones interessades que se desbloquejàs la Ronda, i influïren la gent perquè anàs a manifestar-se a la plaça, davant l'Ajuntament, i així se va fer. A poc a poc, la gent tomava enrrera per la mateixa Ronda, cap al Passeig Jaume III.

No va ser res aconseguit per cap gru polític, ni tenia perquè ser-ho. Quan s'exigeix justícia no hi ha necessitat d'agafar cap bandera més que la de la veritat. No obstant això s'hi va veure algun polític, en Llorenç Pons del P.C., després en Tomàs Garcias, regidor del P.S.O.E.; feren el que varen poder per ajudar els manifestants. Varen veure passar en Toni Monserrat, regidor d'A.P.,

però ningú sap ben bé què feia per allà.

LES PORTES DE L'AJUNTAMENT, TANCADES

Se calcula que la gent manifestada en alguns moments passava de cin-cents persones. I ja eren al Passeig. A una policia municipal li va fer falta temps per fer una violenta arrancada amb l'R-6, suposam que per anar a avisar qualcú. La manifestació va tardar quasi deu minuts per arribar a plaça; ja passava de les sis i mitja. Hi arribaren i va ser com si arribàs en Colau a Sa Pobla, ningú les va dir per què hi sou. Segons testimonis presencials, cinc minuts abans, les portes de l'Ajuntament estaven obertes i el batle sortia de la plaça amb el seu cotxe per davant Ca'n Roca (o sia, en direcció prohibida). Qualcú va sentir a dir: "Ja vénen".

Els manifestants s'enfadaren més i cap rector no hi va anar a dir-los res. Al punt en veren tres enmig de plaça: Sebastià Artigues, Jaume Adrover i Bernat Tomàs, cap del quals volgué suplantar la personalitat del batle en aquest assumpte. Se col·locaren les dues pancartes que duïen de tot l'horabaixa a la façana de l'Ajuntament.

Mentrestant, no tota la gent era pujada a plaça. Alguns continuaven interrompent el tràfic a la Ronda, fins que un va dir per un altaveu de la Guàrdia Civil que s'havia acabat la manifestació i que, per favor, se retirassin d'enmig, que de l'Ajuntament havien dit que posarien llums i uns quants passos peatonals.

REUNIONS AMB EL BATLE

A partir del dilluns dia 21, era requerida la presència a l'Ajuntament d'alguns veïns de la Ronda amb la finalitat de parlar amb el batle i estudiar solucions al problema de la circulació. El dimarts, una dotzena de persones s'entrevistaren amb el

batle i aquest va escoltar i prometre una informació detallada sobre les gestions que se farien immediatament. Quedà clar que hi faltava un acord Ple de l'Ajuntament pel qual la carretera era transpassada del carrer de Ciutat, Constitució, Plaça Espanya, Jaume I i carrer de Campos a les Rondes Ponent, Migjorn i Carles V.

El divendres dia 25 el batle convidava a través de la policia municipal els veïns interessats en el problema circulatori que mos atany, a una reunió informativa a les 7 de l'horabaixa.

A la Sala Capitolar de l'Ajuntament de Lluçmajor, amb taula presidida per l'amo En Toni Zanoguera, batle, i acompanyat pel Tinent-batle Joan Puigserver, s'hi reuniren una trentena de persones interessades a rebre informació. Les digueren que el dia 14 (abans d'aquest darrer accident) ja havien tengut una reunió a "Jefatura de Carreteres", que el dia 23 havien tengut reunió amb el Conseller d'Ordenació del Territori i Obres Públiques, Sr. Saiz, i amb l'enginyer de carreteres, Sr. Torres; que el mateix dia 25 a les 9,30 havien tengut reunió amb el "Jefe de Tràfic, Sr. Corominas. Del que ells exposaren a Ciutat i del que els dits senyors els aconsellaren, se'n treuen les següents conclusions provisionals:

PROPOSTA DE SOLUCIONS

Per tota la Ronda Migjorn s'hi ha de fer un parterre enmig d'una amplària mínima d'uns 4 pams amb "seto" o entrispolat. S'hi han de posar faroles que il·luminin les dues direccions, com a la Ronda Ponent. S'han de marcar un mínim de set punts de passos peatonals indicats per discs i llums grocs intermitents. A la sortida del camí de S'Estanyol, fer un cercle com el que hi ha al creuer de la carretera de S'Arenal. Instal·lar un radar a l'R-6 de la policia municipal i que aquesta

hi tengui més presència. Fer uns curssets de direcció de tràfic per a nins, ja que normalment no hi ha més que dos policies municipals que puguin cobrir aquesta tasca i són, a les hores d'entrada i sortida de classes, un davant el cantó del col·legi dels Frares i l'altre davant les Escoles, dins el carrer Major. Un primer estudi proposa que els passos de gent a peu sien: un endret del Camp d'Esports, un prop del Bar Gran Via, un més envant que travessi cap al carrer Navarra, un prop del carrer del Convent, un endret de la cabina de telèfon enfront del camí de Son Gall, segurament un prop de les Escoles i un endret de les "Cases Barato", prop del carrer P.A. Mataró. Molts dels assistents no consideren bo que als passos peatonals els llums indicadors sien grocs intermitents, sinó que hauria d'haver semàfors complets: verd, groc i vermell, ja que aquests, en tot cas es poden posar groc intermitent; el batle diu que a Ciutat li han desaconsellat, més les raons que explica no són vàlides per aquest cas.

ELS VEÏNS, A L'EXPECTATIVA

La gent quedà mínimament apaïgada i se'n feia creus que en una setmana es pogués fer el que no s'havia fet en més de dos anys; ben entès que estaven disposats a fer una altra manifestació si en cosa de 15 dies no es veia el començament de les obres.

La parella de municipals amb les motos i un cotxe de la Guàrdia Civil amb radar han fet acte de presència a la Ronda Migjorn tots aquests dies. Pareix que se circula més a poc a poc. Emperò això no basta, hem de veure fetes realitat les gestions començades.

Ara, a Lluçmajor, la gent sap que es pot reunir i manifestar per exigir justícia, que una raó de pes té un gran poder de convocatòria, i que no s'aturaran fins a haver aconseguit el que és just.

Guillem Oliver

Entrevista amb Francesc Moll

El GOB i la protecció de la marina

Els deu anys d'existència ja ben aconseguits donen al GOB (Grup Balear de Defensa de la Natura) el caràcter d'entitat viva dins la societat mallorquina. Les sigles del GOB són avui prou conegudes dins el panorama social, cultural i polític de l'illa. I no només per l'ecologisme combatiu i reivindicatiu que sovint proclama davant la destrossa de la naturalesa, sinó també pels nombrosos estudis, treballs i activitats de caràcter científic que han duit a terme els seus membres. Francesc Moll, ja sigui des de la presidència ja sigui com a simple afiliat, és un dels homes que més ha treballat per aconseguir els objectius del GOB. Es ell qui ens contesta les preguntes que li plantejam entorn de diverses qüestions puntuals i concretes del terme de Lluçmajor i la protecció del territori.

-Quina és la postura del GOB respecte a l'anunciada construcció d'una base militar o un gran aquarierament dins la zona de s'Aguila?

-Sobre aquest projecte hem de distingir dos aspectes. Des d'una òptica pacifista i, per tant, antimilitarista, qualsevol projecte de base militar és rebutjable per principi. No hi ha dubte que aquesta és l'opinió majoritària entre els membres del GOB, i més ara, quan hi ha tantes temptacions d'augmentar els compromisos militars d'Espanya amb l'OTAN i es veu tan clar que les Balears són considerades com una peça estratègica important. Això és una amenaça molt seriosa contra la nostra seguretat, fins i tot contra la nostra supervivència, i hauria de bastar perquè hi hagués una oposició total a qualsevol ampliació de la presència militar a les nostres illes. Des del punt de vista de l'impacte sobre el medi ambient i el territori, hauríem de sebre que volen fer exactament a s'Aguila per poder opinar. Si es limiten a fer un quarter i uns quants exercicis tàctics cada

Xesc Moll (Foto Torrelló).

any, l'impacte podria ésser tolerable; però si comencen a obrir pistes i a omplir-ho tot de ciment armat, els resultats poden ésser catastròfics. En qualsevol cas, una base militar no serà mai un veïnat agradable per a ningú i la seva existència només pot dur problemes a Lluçmajor i a tot Mallorca.

EL PLA GENERAL.

-En un altre ordre de coses, però sense abandonar la protecció i ordenació del territori, podrieu manifestar l'opinió del GOB sobre el pla general d'ordenació urbana de Lluçmajor?

-Em sap greu no poder opinar amb coneixement de causa sobre el pla general que s'acaba d'aprovar. El membre del GOB que el va estudiar es troba fora de Mallorca per motius professionals i no he pogut consultar amb ell. Sembla que aquest pla, encara que continua mantenint un excés de sòl urbanitzable, resulta més restrictiu que la situació anterior i en aquest

sentit és un progrés. Però no basta tenir un pla general perquè s'acabin els abusos. Hi ha d'haver una voluntat decidida de l'Ajuntament de no permetre cap actuació contrària al pla perquè s'acabi la indisciplina urbanística, que ha fet tant de mal a Lluçmajor i arreu de Mallorca.

CAPOCORB NOU.

-Ja que parlem d'in-disciplina urbanística, per quins motius vàreu presentar un recurs davant els tribunals contra la urbanització de Capocorb Nou?

-La posició del GOB sempre ha estat absolutament contrària a la urbanització de Capocorb. Varen ésser membres del GOB els qui varen descobrir que s'estaven fent carreteres il·legals a Capocorb, i varen donar la veu d'alarma al Col·legi d'Arquitectes i a la Conselleria d'Ordenació del Territori. El resultat va ser que l'Ajuntament de Lluçmajor va fer aturar les obres

quan ja s'havia fet molt de mal. Per cert, que es puguin fer uns quants quilòmetres de carretera asfaltada sense que els zeladors de l'Ajuntament se'n temin ja diu molt sobre el descontrol urbanístic que pateix el terme de Lluçmajor.

Però encara és més trist allò que ha passat després amb aquesta qüestió: en lloc de posar una multa als promotors, l'Ajuntament els va convidar amablement a legalitzar la situació. Els promotors presentaren un pla parcial, que la Comissió Provincial d'Urbanisme no va voler aprovar per defectes tècnics importants. Aleshores, els promotors presentaren un recurs davant el Govern de la Comunitat Autònoma, i el Consell de Govern, en contra del criteri dels tècnics, va aprovar la urbanització. Contra aquesta decisió arbitrària, que deixa retratats els nostres governants autonòmics, hi ha un recurs presentat davant els tribunals, que és la darre-ra via jurídica que queda per aturar aquest projecte. Esperem que els tribunals facin justícia i es pugui salvar encara el pinar de Capocorb.

-En definitiva, salvar la marina sembla ser una de les preocupacions fonamentals del GOB...

-Sí. Voldria cridar l'atenció dels llucmajorers sobre la importància de la marina. Una vegada el vostre batle em va dir que, a la marina, no hi ha més que paparrus. Es ben necessari que tots aprenguem a mirar-la amb uns altres ulls si la volem conservar. Valdria la pena que, ja que posam làpides a la memòria de Da. Maria Antònia Salvà, llegíssim bé els seus poemes. Allà descobriríem una marina de Lluçmajor plena d'encants que només poden assaborir els qui l'estimen, i aprendríem a valorar com pertoca un dels paisatges més originals que tenim a Mallorca.

M.G.

Comunicat d'«Aguila lliure»

El tema de la base militar de S'Aguila pren, desgraciadament, una actualitat molt preocupant. Si el conjunt de la població no valora la gravetat de la situació, la base de Sa Marina serà prest una realitat.

En aquest sentit són significatives les declaracions del comandant general de Balears Domingo Jiménez Riutort, el qual afirmava el dia de la commemoració de la Pasqua Militar: "... En Mallorca nuestra intención es crear un acuartelamiento en la zona de Cabo Blanco...". Així mateix és d'especial consideració el contingut d'una nota de premsa de la Capitanía General de Balears: "... Por lo que se refiere a Mallorca, se comenzó con la elección de una zona que satisficiera las necesidades de vida, instrucción y servicios de las Unidades Operativas que,

en el futuro, se ubicarán en la misma. Fue elegido y propuesta al mando la zona de Cabo Blanco (término municipal de Lluchmajor) con una superficie total de 524 Has. que, descontando las 41 correspondientes a propiedades del Ejército, suponían adquirir un total de 482 Has, propiedad de particulares. Aprobada por el Mando la zona elegida, y previos contactos con los propietarios afectados, se ordenó la iniciación del correspondiente expediente de expropiación (...) La Base a establecer en la zona de Cabo Blanco está prevista, en principio, para unos 3.000 (tres mil) hombres, cifra que puede en el futuro experimentar pequeñas variaciones...".

Si bé aquestes declaracions van acompanyades per altres que posen de manifest que es tracta simplement del canvi d'ubica-

ció d'un determinat nombre de regiments, no hem d'oblidar que el punt neuràlgic de la defensa espanyola és l'eix Balears-Gibraltar-Canàries i que, naturalment, la base de Llucmajor se constituiria com a element primordial de l'esmentat eix. I si, a això, hi afegim el fet de la instal·lació de míssils de "baixa cota", sembla, aleshores, que el Pla Meta (justificant de la base militar) és molt més ambiciós que un simple trasllat de tropes dels nuclis urbans a la part forana, i sorgeixen, irremeiablement, les possibilitats d'una relació amb l'OTAN.

Davant tot això és precís denunciar a l'opinió pública l'actuació (la no actuació millor dit) de l'Ajuntament de Llucmajor, la qual és de total despreocupació sobre el tema. La Coordinadora exigeix a l'Ajuntament que faci totes

les gestions oportunes a fi de poder informar el poble sobre aquesta qüestió, i que, davant les evidents conseqüències negatives que implicarà la base militar, prengui una postura contrària a la seva construcció.

Per altra part cal dir que un tema de la importància de l'esmentat afecta per igual tota l'illa, per això la Coordinadora se proposa no localitzar el problema solament a l'àmbit de Llucmajor i intentar que tots els pobles de Mallorca prenguin consciència de la gravetat que suposa una altra base militar a la regió.

Per tant, és necessària una lluita constant i decidida a fi d'aconseguir que les autoritats civils i militars no duguin a terme els seus propòsits.

Coordinadora
S'Aguila lliure.

sa teulera

PLANTES D'INTERIOR I EXTERIOR
CENTRES - RAMS DE NUVIA
CORONES

FLORS I PLANTES DE TELA
DECORAM ESGLESIES
ARREGLAM TERRASSES I JARDINS

Carrer Campos 80 - Tel. 66 01 76
Plaça Espanya, 45 - Tel. 66 13 59

CERAMIQUES, VIMET, VIDRE
I PECES DE FANG

BAR - CERVESERIA

JAUME III

TAPES - BERENARS

Passeig Jaume III, 45

LLUCMAJOR

Opinió

Solidaritat amb «Sally»

Jo, com lectors de la vostra revista, he seguit de prop la confrontació que ha duit a terme l'article titulat "Els Sants de Lluçmajor, esglaiats". I vull manifestar la meua solidaritat amb Sally i la meua disconformitat amb l'escrit del Pare Pep Gelabert Ferrer i el d'en Toni Mas.

El primer, com a capellà de Lluçmajor, és ben normal que contestàs l'article esmentat, és més, m'atreveiria a dir que era el seu deute per la condició que exerceix.

No crec que en Sally es ficàs amb Sant Miquel com diu vostè; simplement veig en les seves paraules un proteccionisme cap a aquest Sant, una estimació, i no crec que ell el citàs per actuar amb malícia.

A vostè, Pare Pep, sense ànim d'ofendre'l el qualificaria de masclista, perquè tracta a Sally amb adjectius i paraules masculines, sense descartar que Sally pogués ésser una dona, les dones, amic meu, també, saben opinar encara que fins ara no mos ho han permès.

A les preguntes que es fa vostè respecte a la identitat de Sally, si és un beato o un capellà, si un llucmajorer...etc, jo no li tenc resposta, simplement li faig notar que per ventura aquest personatge ni és un beato ni un capellà, simplement pot ésser una persona que no ha trobat allò que ell esperava darrera les portes de l'església, que estan obertes a tothom segons vostè.

Jo no sé si Sally recorda o no, que Sant Miquel és el sant que té les eines del pesar però puc afirmar i no m'envergonys de dir-ho que jo no ho sabia pot ser perquè ningú no m'ho va ensenyar en els meus anys d'estudiant a un col·legi de monges.

Sant Miquel no crec que sàpiga respondre a tot allò que Sally vol saber, per molt amic del

Déu Totpoderós que sigui, la prova està en que no ho ha fet i no crec que vostè parlàs per boca seva.

No crec que darrera el pseudònim s'amagui la por a un poble. De què ha de tenir por Sally?. Crec recordar que el temps de censura ha passat. Jo em deman, què vol el poble de Lluçmajor? perquè veig que vostè n'està molt segur del que ell vol. Jo crec realment que el poble llucmajorer no s'ha aturat a pensar el que vol, ni ha sabut contestar, com vostè diu que sap fer, simplement han contestat persones que desitgen tenir el seu honor salvat.

Sí, és veritat que el poble llucmajorer sol anar a missa els dies de les grans solemnitats, però siguem realistes: Per què va a missa el poble el dia de les grans solemnitats? Per Sant Miquel i Santa Càndida perquè és el costum, per Nadal a matines, la majoria hi va per veure cantar o actuar, damunt l'altar, qualche conegut, o per veure com ha quedat l'església tota decorada amb els motius nadalencs, o pot ser que hi vagin perquè a la T.V. no fan res entretingut. Per Pasqua, dijous i divendres sant a qui no li agrada que li donin una bossa plena de confits?. Als funerals de gent coneguda hi sol anar molta gent a donar la condolència als familiars, però llavors, com queda l'església de buida?.

Siguem realistes, això que he dit no és una cosa nova, qualsevol amb un poc de seny la veu i no crec que a vostè li agradi que l'església s'ompli de gent per aquests motius esmentats.

Tot el que vostè comenta; escolanets, la coral, els vestits dels capellans, la forma de combregar la gent...Etc, crec que Sally ho diu amb to irònic per fer resaltar de forma molt exagerada la diferència d'aquella missa a una qual-

sevol d'un dia normal i corrent. Crec que és el desig de Sally donar a entendre que la missa televisada havia d'ésser una missa com les altres, no diferent.

Vaig saber, Pare pep, que es dedicava a llegir el seu article als seus alumnes de l'Institut Ma. Antonia Salvà el temps de classe, però no en digueren sobre que vostè els mostràs el de Sally, la veritat és que ells no degueren poder opinar amb justícia.

Centrant-me en l'escrit d'en Toni Mas veig en les seves paraules molta seguretat en les afirmacions que diu, afirmacions que deixen de ser certes pel simple fet que estan generalitzades, és a dir, ell xerra que és a tots que se'ns insulta, tots volguérem...etc i crec que ell no pot emprar la paraula tots, perquè tots en aquest cas som massa gent.

Vostè diu que no li

sembla bé que s'emprí un mitjà de difusió per criticar, amic meu em vol dir que està fent vostè aquí?

Per lo vist vostè es considera un gran escriptor, privilegiat i madur, pel qualificatiu que imposa a Sally, però ha de tenir en compte que tot bon escriptor ha tengut els seus principis i supòs que vostè recorda i tindrà en compte els seus primers "pinitos" de periodista.

Estic d'acord amb vostè, en qualificar a la missa televisada com un quadre o una obra, obra en la qual tots els que actuaven com a bons artistes de teatre se sabien el seu paper, però a pesar de tot els disfressos els venien grossos.

Finalment, voldria recordar-los que Jesús era molt pobre i que pregava sempre amb paraules i en llocs senzills, i a tots com a bons cristians mos pertany seguir el seu camí.

Atentament

Aina Orell Salvà

AUTO ESCUELA

Rafael Fiol

LLUCMAJOR: Pescador, 19 - Tel. 66 02 46
S'ARENAL: Pl. dels Nins, 3 - Tel. 26 43 51
PISTA DE PRACTIQUES: Telèfon 66 17 25

CA'N MATIES
BAR - RESTAURANT

TAPES VARIADES
BERENARS

C/. Campos, 1 - LLUCMAJOR

Voltor S.A. continua la campanya per TV-3

La societat anònima Voltor impulsada per l'Obra Cultural Balear per poder muntar un reemissor que permeti veure TV-3 de Catalunya a tot Mallorca, continua envant. Es més, s'ha decidit la instal·lació d'un aparell de reemissió de més qualitat i potència que el que en principi hi havia previst, amb la finalitat que les emissions abarquin un major espai. Aquest fet, lògicament, encareix el projecte, per a la qual cosa es fa necessària la mobilització del major nombre possible de persones interessades.

Pel que fa a la qüestió de la legalitat del projecte de Voltor, font de la societat afirmen que no hi ha dubtes al respecte. En oposició a les manifestacions d'oposició propagades des de diversos medis, els portaveus de la socie-

tat afirmen que no hi pot haver cap impediment legal ja que no s'ha establert cap conveni amb la Corporació Pública de Radiotelevisió Catalana (depenent de la Generalitat) ni l'organisme autònom de Catalunya ha

projectat cap tipus d'instal·lació per compte propi dins Mallorca. El que es vol fer, simplement, és que una societat mallorquina facilitarà la recepció per a totes les cases d'un senyal televisiu que es capta a la Serra

de Tramuntana. En contra d'aquesta possibilitat basada en la llibertat i promotora de l'enriquiment cultural, no hi pot haver traves ni interpretacions legalistes tendents a coartar els drets. Més que més, quan no s'impedeix la instal·lació de grans antenes parabòliques —de gran cost— que permeten veure televisions estrangeres.

Si de part de qualcú hi hagués intenció de bloquejar el projecte de Voltor aquesta no dubtarà a defensar els seus drets davant els tribunals. De tota manera, les adhesions a Voltor augmenten i queda comprovat que l'oposició a rebre TV-3 només pot venir motivada per obscurs interessos polítics de sectors poc democràtics i/o no gens afectes a la plenitud cultural i lingüística del nostre poble.

CARNISSERIA XARCUTERIA

**ZANOQUERA
-
GARCÍAS**

Plaza España, 62 - Teléfono 66 13 02
LLUCMAJOR (Mallorca)

LLUCMAJOR
Taller BERTON
Carr. Campos s/n.
Tel. 66 08 92

ROVER

RANGE

MAESTRO

1 año Garantía.
Kilometraje ilimitado

JAGUAR

ACCLAIM

METRO

Austin

Morris

Jaguar

Rover

Triumph

PALMA
Auto Freno Oliver, S.A.
C/. Aragó, 138
Tel. 27 82 46

*Sabates
Can Gramet*

**VENDA DE MOSTRES
PARELLS SOLTS**

C/. Bisbe Taixaquet, 6 - Tel. 66 03 74
LLUCMAJOR

**Maderas
Ramon, s.a.**

ALMACEN Y OFICINAS:
Ctra. Lluçmajor-Porreras, Km. 1
Teléfono 66 08 37
LLUCMAJOR (MALLORCA)

ALMACEN:
Cardenal Pou, 9 - Tel. 55 28 05
MANACOR

*Avd. Bartomeu Riutort, 55 (local 4)
(Balneari 1)
Tels. 26 81 00 - 26 86 26
PLATJA DE PALMA (Mallorca)*

**CIRCUITS HIVERN 84-85
SORTIDES DE PALMA GARANTITZADES
(SENSE CAP MINIM DE PARTICIPANTS)**

CIRCUIT	Num. de DIES	SORTIDES	PREUS DES DE:
Fantasia Andalus	8	Tots els dissabtes	47.000
Al-Andalus	6	Tots els dilluns	41.200
Portugal-Andalusia	10	Tots els dissabtes	40.100
Andalusia-Marroc	10	Tots els dissabtes	50.000
Cap de setmana a Eivissa	3	Tots els divendres	8.800
Cap de setmana a Menorca	3	Tots els divendres	9.200
Galicia	8	Febrer 17; Març 3 i 16	38.300
Portugal - Madrid	8	Febrer 4; Març 4	36.800
Portugal- Castella	8	Febrer 4; Març 4	43.400
Benelux i París	10	Febrer 10; Març 15	58.100
Suïssa - Selva Negra	8	Febrer 10; Març 3 i 16	55.200
Italia	10	Febrer 17; Març 3 i 20	58.300
París i Castell del Loire	8	Febrer 16; Març 2 i 20	43.300
Austria (Baviera-Tirol-Viena)	12	Febrer 5; Març 5	74.600

BITLLETS DE VAIXELL I D'AVIO

INFORMACIO MES DETALLADA I VENDES A AQUESTA OFICINA

Xerrades de cafè

INSTALAR SEMAFORS I TOMAR CASETES

-Així havia d'acabar!
-Feia molt de temps que tothom de per allà demanava semàfors o qualque cosa que aturi sa velocitat excessiva des vehicles.

-Però es nostro Ajuntament feia es sord.

-Sí, donava llargues a s'assumptes al·legant unes peticions i responsabilitats, de vegades a Obres Públiques i d'altres a Tràfic.

-Fins i tot mos contaven coverbos d'un miraculós ràdar i es projecte d'un pont peatonal, més propi d'una ciutat d'un milió d'habitants que des nostro Lluçmajor.

-I mentrestant, els accidents es produïen a sa perillosa Ronda.

-Fins es darrer des dissabte dia 19; i es veïnats, més que empenyats digueren, basta...!

-Jo no ho entenc, així com pensen es nostros re-

presentants municipals.

-Pareix que en lloc d'estar elegits per resoldre es problemes de Lluçmajor, es creuen que en organitzar festes i sopars, es poble ja està content.

-Mos prenen per betzols...

-Fins a ses properes eleccions...

-Però ara, en vista de lo negre que s'ha posat es panorama, crec que aviat en posaran, de semàfors, a sa Ronda Migjorn.

-No ho sé, perquè no seria sa primera vegada que passada sa tempesta, hagi quedat tot olvidat.

-Aquesta vegada no passarà, perquè, segons diuen, ets habitants de sa Ronda estan disposats a fer qualsevol cosa, per tal d'aconseguir es seus propòsits.

-Que són, segons m'han contat, posar semàfors i pas de peons a quatre punts estratègics de sa dita Ronda i més llums.

-Si no volem brou,

tassa i mitja.

-I pensar que, si es vehicles anassin a sa velocitat que pertoca res d'això faria falta, ni cap accident s'hagués produït.

-Bé, però això és demanar impossibles.

-Amb "Radar" i sense radar.

-Molts d'automobilistes, quan agafen es volant no poden resistir sa temptació de pitjar a s'accelerador...

-Sí, saps que ho són de sensibles es cotxos d'ara!

-Sensibilitat que pareix que no tenen es nostros regidors a s'hora de valorar es greu problema, fins que ha esclatat.

-Ben pensat, entre aquest rebumbori i es de ses construccions il·legals, ja té bona tasca es nostro ajuntament.

-Mem si serà vera que es socialistes duran es batle an es Jutjat.

-Res, molta de xètxera, però a s'hora de sa veritat, tot són paraules propa-

ganda política.

-Vorem, però diuen que a resultes d'aquestes amenaces des socialistes, es responsables d'Urbanisme s'han decidit a tallar per lo "sano", i volen tomar més de deu cases a foravila.

-Ja voràs com no en tomaran cap, perquè quan estan fetes és molt violent enderrocar-les.

-Sí, lo millor seria ja no deixar que se construïsen.

-Es que diuen que es batle, baix-baix, diu que les facin, perquè està a favor d'aquestes casetes de foravila.

-Idò que ho digui clarament...

-No ho pot dir, perquè són il·legals.

-Idò sí que està bé es panorama, entre es bolit de sa Ronda Migjorn i es bugat de ses casetes de foravila.

-Si això se pogués compondre amb un sopar a "La Gran Vía", aviat estaria tot llest...

Un que escoltava

FOTO D'ESTUDI
REPORTATGES
FOTOGRAFIA INDUSTRIAL
I PUBLICITARIA

Carrer d'Es Vall, 21
Tel. 66 00 29

SOM LA RADIO QUE MES S'ESCOLTA

Una ràdio en la qual tu tens veu. I vot. Que informa i entretén. Aquesta és la ràdio que feim a RADIO POPULAR. Una Ràdio amb els micròfons oberts per tu les 24 hores del dia. Una ràdio amb més de 700 professionals fent programes per a tu. Programes realment populars. Programes per escoltar i parlar. RADIO POPULAR.

O.M. 1.224 KHz
F.M. 97.5 MHz.

RADIO POPULAR
LA RADIO ENCESA

SABEU QUE US OFEREIX
"VIATGES XALOKI"?

- *Bitllets d'avió i vaixell
- *Reserves d'hotels
- *Lloguer de cotxes
- *Viatges de negocis i vacances

TOTS AQUESTS SERVEIS ELS TROBAREU A
"VIATGES XALOKI", SENSE CAP TIPUS DE
SUPLEMENT SOBRE EL PREU OFICIAL

C/. Maria Antònia Salvà, 38
Tel. 26 74 50 - 54 - 58

S'ARENAL

A la memòria de l'amic, l'amo En Joan Socies i Llambies

AMISTAT

*Fraternitat de l'ànima
millor que la de sang uneix les vides:
és harmonia ingènita
més forta en voluntat, com res l'imposa.*

*D'amor té noble l'indole,
però sens febre del sentit ni lluites,
sense turments ni llàgrimes
de gelosia o borrascós defici...*

*En calma sereníssima
escalfa els escollits que s'hi agombolen,
com a l'ardor benèfica
de la volguda llar on riu la flama.*

*Es foc sagrat. Donaren-li
altar solemne les virtuts, i dura
nodrit de rames íntimes
que, com més valles són, més bé el renoven.*

*Què hi fa si es tomen àrides,
amic, les il·lusions que compartírem?
Fent-se records, més pròpies
són per nodrir el foc, com rama seca.*

*Com una vestal cànvida
nostra amistat sa flama n'alimenti
i gravi amb mà fermíssima
nostres dos noms units, al peu de l'ara.*

Mn. Costa i Llobera.

L'amo En Joan Socies i Llambies ens ha deixat i ha entrat a l'eternitat a veure el Pare. Això fa que jo escrigui, tot recordant-lo, aquestes ratlles, apenat, però, per una pèrdua tan sensible i valuosa per a la seva família, amics, Lletres Catalanes i Lluçmajor, la seva estimada ciutat de naixença.

Ho faig perquè, mentre va viure aquesta vida mortal, unes mateixes idees i sentiments ens lligaren amb el llaç suauíssim de l'amistat, "fraternitat de l'ànima". Si tots els qui l'estimàrem, en tenim present, ens romandrà el seu record i la cendra de l'oblit mai no ofegarà la seva memòria.

M'ha semblat escaient de reproduir, al principi del meu escrit, la poesia "AMISTAT" de Mn. Costa i Llobera i que no dubt de permetre'm de recomenar-ne una lectura atenta i hi descobriren tantes i tan belles coses aplicables al nostre amic!! Mn. Costa i Llobera era per a ell un dels seus poetes preferits i crec que moltes persones que tractaren l'amo En Joan Socies pogueren apreciar com era de vera la seva amistat que, segons el poeta, "d'amor té noble l'indole".

Ara bé, qui és qui no ha estimat en aquest món? Es que l'amor tal volta no té un ampli ventall de possibilitats? Però, ara, voldria remarcar-ne dues: L'amo a l'estudi i l'amor a la nostra llengua i, sincerament, cal confessar-ho, ambdues foren per a l'amo En Joan Socies un imant potentíssim que el van atraure i, assimilats aquests dos amors, nodriren el seu ésser i en formaren, fins al seu traspàs, una part essencialíssima.

Era el finat un estudiós de moltes matèries, però sentia una predilecció especial per la Llengua Llatina i, sobretot, per la Catalana. A això ho pogueren constatar totes aquelles persones que nombroses vegades el consultaren. Molt, però moltíssim li deuen els alumnes que de tota me-

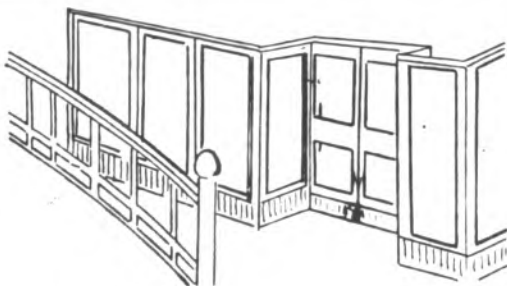
na tingué: petits, adolescents i homes granats. La seva clarietat d'exposició els resolva els dubtes i dificultats més greus i els feis agradable L'adquisició de nous coneixements. Esperit obert, jove i humaníssim es desteinà per difondre els seus amors que eren la nineta dels seus ulls. "Les il·lusions que compartírem, amic, ara, fent-se records, són més pròpies per nodrir, com rama seca, el foc de l'amistat" amb l'absent.

Sabia que la "soca més s'enfila com més endins pot arrelar", és a dir, com més hom coneix la nostra història i hom profunditza el seu estudi, molt més fa créixer l'arbre plantat amb cura pels nostre ideals i, regat amb la suor abundosa del treball constant, produeix una gran munió de flors que, fecundades, donen fruits saborosos: Homes capaços de valorar l'esforç dels nostres avantpassats i tenir-los presents per el desenvolupament de l'avenir. Per això pens que a l'amo En Joan, esmerçant tantíssimes d'hores dins l'Arxiu Municipal de Lluçmajor, bé li escauen uns versos de Marià Aguiló, el Patriarca de les Lletres Catalanes.

*Oh, si estimàs més la història
lo jovent estudiantiu,
quanta llum i esplets de glòria
trobaria en nostre Arxiu!*

L'amo En Joan, enmig de la lluita fatigosa de la vida, és arribat al seu descans etern, i així pregam a Déu que no falti l'esperança del consol cristià a la seva esposa, fills i família i els nostres llavis es desclouen sovint, demanant per la seva ànima que la llum perpètua l'il·lumini i que descansi en pau.

Sebastià Cardell i Tomàs.
Lluçmajor, 21-1-1985.

**FERROS ARTÍSTICS
I FORJATS**

**ESPECIALITAT EN
TREBALLS D'ALUMINI**

CERRAJERIA

Jaime Maimó

Villa de Madrid, 4
Avd. Carles V, s/n - Tel. 66 06 82

LLUCMAJOR
(MALLORCA)

TESTIMONIS D'UNA TASCA.

Com a homenatge a l'amo En Joan Socies hem volgut reproduir uns testimonis gràfics de la seva col·laboració amb l'Obra Cultural Balear i amb el poble de Lluçmajor aquests darrers anys.

Apertura de l'acte d'homenatge a Damià Contestí i Amenqual, fundador i president de l'entitat cultural "La Saba Marinenca". Sala d'actes de l'Ajuntament, Desembre de 1978. El mateix dia es va constituir l'Obra Cultural Balear a Lluçmajor.

Sopar de companyonia dels col·laboradors de la revista "Lluçmajor de pinte en ample". Gràcia, juny de 1983.

Excursió organitzada per l'Obra Cultural Balear al Puig de Míner. Abril de 1980.

Entrega de l'escut de plata de la ciutat, per la seva labor desinteressada d'arxiver. Ajuntament, juny de 1984.

DEPILAR-SE AMB
LA DEPILACIÓ
ELECTRICA ES
DEPILAR-SE

UNA VEGADA PER SEMPRE

**ES UN SERVEI MES DE LA
PERRUQUERIA I BELLESA DE LES
GERMANES PUIGSERVER**

Orient. 3 - LLUCMAJOR
TANDES A CONVENIR TEL. 660287

Materiales Construcción

Amengual

glassi
color

FABRICADO POR FORMICA ESPAÑA, S.A.

ALMACEN
Ronda Migjorn, 154
Teléfono 6C 09 59
LLUCHMAYOR (Mallorca)

Gent de la vila

En Bernat Garbes i Ses Ximbombades de Sant Antoni

Era es dissabte anterior a Sant Antoni, feia un fred de neu que trepanava, però ets animadors de sa festa havien preparat uns bons foguerons; perquè per Sant Antoni sa gent surt an es carrers, a torrar sobressada i a empinar un poc de vi, a pegar quatre bots o a fer sa ximbombada.

En Bernat Company i Roig, més conegut p'en Bernat "Garbes llargues", amb sos seus 64 anys i busques i amb ses ximbombes d'es seus amics, en cantaren més d'una que feia fumet.

-Davers quantes en sa-beu tocar?

-Aiximateix en sé, entre ses meves i ses que he apreses d'aquí i d'allà..., ara exacta no ho sé, perquè molts de pics no me vénen totes a sa memòria. Pentura faria prop d'un centenar.

-Sou glosador?

-No, bé, jo faig qualque glosa. Tenc "Sa caseta de Galdent", la tenc guardada, gràcies a Déu, i en tenc altres de fetes, però no és que sigui un glosador que pugui anar a batallar amb aquell o amb aquell altre...No, perquè sé poca lletra i a més, d'ençà que han fuit aquests homes vells, m'ha fuit tota sa idea de fer una cançó.

Ara, si faig una cançó, que t'he de dir?... un dia que anam a ses tonedures, en haver acabat de tondre feim es dinar i en haver dinat si no és un és s'altre que vol fer una glosa, en no esser coses així ja no me surt. No so m d'aquests glosadors de dir que se dediquen a sa poesia.

ES VERSAR NO S'ENSENYA

-Com vàreu aprendre de glosar?

-Mira, jo vaig aprendre lletra a sa "mili" i a quinze anys ja feia cançons. Això és una cosa que no s'ensenya, si no surt de sa "neixor" tanmateix és

per demés, amb una paraula, no he sentit dir mai que s'ensenyi, sa lletra s'ensenya però es versar me pens que no.

-Què diuen ses vostres cançons?

-En tenc una que se diu "Es cotxo d'en Blanquet". Era un que havia comprat un cotxo i jo un dia li vaig dir: "vaig a arreglar ses truges a Galdent" i ell em contestà: "espera un poc i hi anirem amb so cotxo però no té bateria i haurà mester empènyer un poc". Amb això se va posar dins es cotxo i jo em vaig posar a empènyer i quan va clavar sa marxa jo vaig tornar tres o quatre passes enrere.

"Andreu, això no me va bé", vàrem provar un parell de vegades i llavors va posar sa collar an es cavall i l'enganxàrem an es cotxo, però quan va clavar sa marxa es cavall va rompre un tirany de sa cadena; se'n va anar sa cadena a fer punyetes, fins que es darrer cop el va posar en marxa i partírem. Però devora es sestadors d'en Soler, just a cent mts. va començar a culejar i "trup-trup", "ja tornam estar aturats". I vaig partir a peu i abans d'arribar a Ca's Pegarrot hi havia en Xesc i en Biel Murtera que mos esperaven i me digueren: "i es Sandrian"? Vatuà d'ell de Sandrian!

I aquest cotxo d'en

Blanquet és un cotxo de primera, sa gelada és a Cabrera i ell per partir ja té fred. Jo no me pensava mai que un cotxo fos així, punyint i tornant punyir, llavors, cansats de sofrir per poder-lo fer partir haver-li d'enganxar un cavall i es cavall arrancava depressa i ben aviat i quan teníem es motor

desjunyíem aviat i es xofer examinat

dins es cotxo pujava i només punyia o tocava i ja tornava estar aturat.

I els vaig fer riure una estona.

A Sa caseta de Galdent n'hi he fet un parell de gloses. Un dia mumare me va aparellar sa senalleta. Jo li havia dit que no vendria a dinar a la vila perquè sembrava, i em va aparellar un cantó de pa, la pobra hi veia poc, i quan vaig haver berenat vaig veure que es migdia no hi faria estar de res i vaig dir:

Caseta ets com una rosa, ben bona de visitar i hi fa molt bon habitat, però en acabar-s'hi es pa ets habitants hi fan nosa.

TOTS ES CAFES TENIEN UNA QUADRILLA DE XIMBOMBERS

-On tocàveu sa ximbomba?

-An es cafès, no hi havia cap cafè que no tengués sa quadrilla d'es ximbombers. Molts de pics sa gent no cabia dins es cafè, i n'hi havia que estaven drets defora, i si feia brusca escoltaven davall es paraigo.

Va durar un parell d'anys que n'hi havia molts de ximbombers. Quan en Pegarrot va posar es cafè devora ca's ferrer Gramet, vàrem fer sa societat allà i hi havia son pare d'es fosser es vell, que feia de director. Això fa quasi 40 anys, no et pensis que faci un dia. Jo anava amb en Climent Porruguet, que és un cosí nostre, i teníem s'alta-veu posat a defora, perquè sa gent no cabia mai dins es cafè. Jo era es cantador, ets altres tocaven sa ximbomba, eren vuit o nou, però quasi tots vells. Hi havia mestre Joan Suau, aquest homo era un bon glosador.

-Enyorau aquell temps?

-Sí, de jove m'agra-

dava molt tot això. Mira si m'agradava que molts de pics sortia de ca nostra, a sa taverna i sols no me deixaven pagar es cafè. De vegades venia a jeure a les dues o a les tres de sa nit i no havia gastat ni un duro de sa butxaca, és vera. Una que en aquell temps ets homos podien sortir, llavors res valia res...i passaves es temps.

-Quins ximbombers heu conegut a Llucmajor?

-Hi havia un homo que li deim mestre Llonguet, quan jo era molt nin. Era un bon ximbomber i sabia molta d'història, tenia molt bon cap.

Hi havia quatre vells que duien un poc d'idea, però no és que sabessin fer gloses, perquè només en feien en Toni Calco, en Tomeu Ponset, aquest era un parent nostre que va fer ses gloses d'es bou d'en Misseró, i mestre Tomeu Terrola. Per Sant Antoni venia en Calafat, de devers Artà, venia convidat an es sopar i fèim gloses a Sant Antoni.

-Creis que es joves d'ara s'interessen per tot això?

-Ca! ara no en sé cap ni un. Si un canta a un cafè fa oi, pareix que molesta a tothom, perquè es televisor i perquè una cosa i s'altra i en canvi en aquell temps era diferent, te diverties perquè no hi havia res pus i passaves es temps fent una glosa o cantant. Llavors convidava més, ara tot això s'ha perdut.

Tot això és cert tractant-se de cada dia, però per Sant Antoni tot ha reviscolat i joves i vells han tret sa ximbomba i n'han cantat de bones, a S'Arraval, a na Joanota i també a sa Ronda de Migjorn.

Coloma Julià

La Pàgesia

LES MATANCES A LA MARINA

JOAN SOCIES

Ara fa cosa de cent anys, quan encara no es coneixia cap casta d'avanços, per fer la feina del porquetjar havien d'esser moltes dones que fessin feina, i es convidava a tota la gent seva com eren les germanes, cunyades, etc.; i d'aquesta manera anaven al mateix que un qui va a destorba jornals d'una part a l'altra, i així era com empraven dos dies, i a les cases on hi havia fadrines el volien matar el divendres per poder fer el ball en dissabte, en haver sopat.

Aleshores, que feien el divendres dematí?. Junyien el carro de parell —en aquell temps no hi havia d'altra cosa— i ja eren partits a cercar les matanceres a la vila i tots els ingredients que la madona havia deixat comanats, és a dir: pebre bort, pebre coent, canyella, clavell, nou moscada, fil de porc, fil de cosir sobrassades, agulles i fil per cosir el camaïots, teles per posar els budells... I l'amo amb els altres missatges, arromangat fins als colzes, ja ere partit cap a la soll per treure el porc i matar-lo. Quan el tenien mort, l'escaldaven amb aigua que bullia i amb ganivetes el pelaven, quan estava ben pelat que l'havien obert, i veien la xulla, la madona ja era partida a dur la botella d'aiguardent i l'amo abans de beure deia: —Sols que el poguem-nos menjar amb salut i alegria! I qualcun altre responia: —Sols que no ens faci mal.

I d'aquesta manera començaven a riure i a fer bulla. I el tros de la coa que tiraven el recollia la més jove de la casa i li fermava un fil i la penjava d'amagat a una altra fadrina i tothom s'esclatava de

riure, i a l'entretant ja n'hi havia que feien els budells nets i altres començaven a fer tallades per la sobrassada, i altres a capolarel blanc per fer el saïm, i l'amo arreconava els corters de xulla per tenir-ne per tot l'any. I quan es feia vespre malavetjaven sopar prest perquè els amos de les possessions veïnes anaven a ajudar-los a preparar el que havia d'esser sobrassada, i s'hi entregaven amb un tallant per hom ben esmolat; i la madona ja tenia el piló preparat que era d'un parell de soques de figuera —perquè és una llenya que es beu el cop—, i aquella partida d'homes més braons fornits amb una bona cantúria ja eren partits a fer la capolada i cantaven aquesta cançó que diu:

Al·lotets tallau menut
que ses matanceres renyen
perquè empenyen i

empenyen
i no passa per s'embut.

I com havien fet la primera capolada les matanceres els donaven bessons d'ametles i un bon tassó de vi i l'amo els donava tabac i feien la fumada, i tot d'una es tornaven a posar a calar i quan ho tenien tot ben capolat ho posaven dins un ribell gran i l'amo amb un altre pastava el que havia d'esser sobrassada. Feien uns pans grossos i els posaven damunt el capolador i tothom ben depressa se n'anaven a jeure.

L'endemà dematí, devers les dues, totes les matanceres ja havien pegat bot del llit i depressa a omplir la sobrassada, i la madona les donava un embut a cada una i da-li que da-li bones punyides amb el dit gros fins que havien

acabat. I després pastaven la negreta per fer els camaïots i botifarrons, i depressa, altra vegada, agafen els embuts i vengua punyides fins que estaven plens i a l'entretant la madona i la criada feien el berenar del matí que es convertia en unes sopes amb col, fetesa la pella, i llavors fregien el frit del porc i, com estava a punt, tothom es rentava les mans i començaven a berenar. En haver acabat, els homes agafen l'escopeta i a caçar s'ha dit.

Les matanceres fadrines es posaven en canyom blanc i els maneguins i se n'anaven a les possessions veïnes a convidar-los pel ball del vespre. I la madona ja era partida a fer trossos del cap del porc per fer el sopar del vespre i la criada ja tenia l'olla d'aram damunt el foc perquè la carn fos ben cuïta i no fos cosa que hagués d'esser com la trutja de Sa Mussola:

Sa trutja de Sa Mussola
que era de veia, senyor!
L'amo deia a sa madona
fe foc en aquest fogó.

I quan tenien les feines fetes i el porc penjat ja començaven a preparar el ribell per pastar els bunyols, que els feien de farina de xeixa pastada amb un grapat d'ous; i ben aviat es posaven a pastar aquesta mescla de farina i ous, i al tenir-la ben manyuclada se n'anaven dins la barraca del carro i feien uns fogons de pedres grosses i una pella gran plena d'oli i ja eren partides a fer bunyols i una els feia i l'altra els girava amb una lloseta petita i en esser cuïts els posaven dins un covo i allà foc i fum i vengua bunyols per llarg i a la darrereria en feien una dotzena que els omplien d'estopa i els mesclaven amb els altres.

En el sopar es replegaven tots els matancers i matanceres, i el sopar compost d'un bon arròs groc i espès, un bullit del cap del porc i llavors treien un aguiat de casola mallorquina i després reïm, bessons i bunyols

amb mel, i vi blanc fins que les orelles tornassin vermelles.

Però el millor de tot eren les bromes entre els fadrins i fadrines, provant-se a veure qui la feia més grossa.

I encara no havien acabat de sopar quan sentien els cans lladrar i a defora ja estava ple de gent que havia arribat per anar al ball. I tots els matancers pegaven bot de la taula i arreglaven la casa en dues estirades per poder començar el ball. I quan ho tenien tot arreglat obrien les portes i tothom entrava i començaven a trempar el so que es convertia en una guiteria i les balladores tocaven les castanyoles i una dona que tocava dues culleres de fusta que pareixia un trec-a trec, i allà ballaven jotes i copeos.

Com feia estona que ballaven les matanceres treien bessons i vi blanc, i quan estaven cansats de ballar llis llavors ballaven copeos i cantaven aquesta cançó:

-Juanaina, en matar es porc
vui que vengues a matances
i ballaràs quatre danses
amb en Tià Capocorp

I com venia devers mitja nit la madona sortia amb un bon plat de bunyols regats de mel, i allà bones mossegades i els qui en trobaven qualcun ple d'estopa debades rosegaven, però tanmateix l'havien de tirar, i tots els altres, rialles per llarg, i llavors quan havien menjat el begut que ja estaven més bé de la panxa, trempaven els jocs i començaven a jugar.

A l'entretant sentiren el gall cantar, i era el senyal, com que llavors no hi havia rellotges, que se n'anassin a jeure i dormir cadascú a casa seva.

I el missatge ja era partit a tornar junyir el carro i el parell i les matanceres, amb el bolic, es posaven damunt el carro ben abrigades i mig adormides, i de cap a la vila perquè ja no tenien cap feina per allà. I fins l'any que ve si Déu ho vol.

J.S.G.

Dona i pau

Convé acotar aquest camp d'estudi per a poder destacar els seus components fonamentals i així facilitar la seva comprensió, per tant ens circumscriurem a: la Guerra, la Pau i la Dona. Dels tres, el factor humà —la dona— constitueix la finalitat sota el prisma de la qual i en funció d'ella anem a considerar els altres dos.

Comencem per la Guerra. Sembla ser que la participació de la dona a la guerra gairebé sempre l'ha afavorida, l'ha desalienada, reivindicant-la al món on s'hi empoltronen les batutes. A molts llocs dels temps i de l'espai històrics, gràcies a la guerra la dona ha avançat en emancipació i al fer-se col·laboradora de l'home. Les armes representen el poder. La incapacitat de portar-les pot significar la submissió al mascle... diuen moltes dones que ara estan submergides en la urgència d'una guerra d'alliberació contra nacions opressores. La situació de la dona a Nicaragua, a El Salvador, etc., la trobem paral·lela a diversos llocs al llarg de la història i passades les emergències del moment, la situació de la dona torna a un "statuts" vicari, suplementari.

Ara bé —i amb això entrem a l'altre component— no passarà el mateix amb la qüestió de la Pau?. Atès que l'amenaça de la guerra grava damunt de tots els caps i, tant les dones com els homes, podem ser igualment

víctimes, aleshores juntets, els pacifistes —dones i homes— anem a treballar pels mateixos interessos. I així, ens oblidem que la guerra les dones la tenim a casa i que moltes pot ser l'haurien de tenir i per covardia, ignorància o impotència cauen en complicitat. En la complicitat del qui es troba atrapat, amb la protesta inviable i per tant l'agressivitat retorna a ell mateix, se li regira en el lloc de sortida i el subjecte esdevé autodestructiu. I tractant-se de la dona, a més, hem constatat munió de vegades que, abans d'esclafar a l'altre, s'esclafa ella mateixa, sobretot si els enemics són els de casa. Una caiguda que va des dels maltractaments físics, psíquics i coersitius d'escala diversa, fins les coaccions implorants dels homes més pacifistes.

Pot ser la guerra dels homes és el pacifisme de les dones envers ells. Cal la guerra per evitar la guerra. Cal veure en l'home que estimes, sigui el teu company, pare o fill, allò que porten d'enemic o amenaçador de vida. Això de lluitar units a favor de la Pau pot esdevenir una trampa més per ajornar una lluita que és bàsica per evitar, precisament, les lluites: la de la dona contra el seu opressor que gairebé el podríem anomenar ja "crònic".

Les ja famoses dones de Greenham Common que s'han instal·lat a viure en tendes de campanya, a l'entorn d'una base nuclear a

Anglaterra, com a protesta d'aquestes monstruoses instal·lacions, estan portant a la pràctica la combativitat com a dones, organitzant-se elles soles amb decisions compartides, preses per grups no jerarquitzats, sense "líders", en cooperació, i no pas dins de sistemes jeràrquics i autoritaris, propis dels homes. D'acord amb aquesta experiència comencen a existir intents en alguns indrets, com és el cas del Guinardó a Barcelona, que sense presses ni precipitacions procuren incidir aquest esperit dins les seves possibilitats senzilles i quotidianes de tractar el greu problema de la Pau. S'adonaren en un principi, que treballant amb els companys pacifistes, per descomptat excel·lents, ja s'establia, però, una diferència en la manera de portar les activitats pacifistes. Es donaven automàticament situacions de representativitat, de jerarquia i per tant de poder, produint-se una contradicció amb l'igualitari comportament d'elles. Es a dir, desseguida prengueren consciència de la diferència amb els mitjans d'uns i dels altres, comprenent que existia una adequació més ajustada entre els mitjans emprats per elles i el fi la Pau, que no pas l'emprat pels seus companys. Possiblement sense el coneixement de l'existència de les dones de Greenham Common no haguessin atinat en el valor d'aquesta diferència i s'ha-

guessin acoplat una vegada més, en funció d'ells.

Les situacions límits els porten a girar-se envers nosaltres i passada la situació tornen a començar el cicle que desembocarà al mateix atzucac; la dona en funció d'ells, ja sigui la seva guerra o la seva pau. I aquest funcionalisme, encara que sigui per la pau i aquí rau una nova contradicció, és violència. Aquest funcionalisme és la famosa màxima maquiavèlica: el fi justifica els mitjans i com deia Sartre: la violència és l'elecció deliberada d'assolir un fi sigui quin sigui el mitjà i aquesta és la fórmula de la violència. La dona ha estat un mitjà manipulat pels objectius masculins: polítics, conjugals, filials, d'inventors, etc. i... si no vigilem també per "pacifistes". La dona els ha estat un útil productiu molt barat, gratuït. Una gratuïtat productiva de vida controlada per l'home, per això poden arriscar més les vides que l'armament i matar, tot salvant les parets, perquè les vides se'ls hi donen gratis i els edificis costen molts diners. Talment ho deia un soldat al seu superior, en una Acadèmia Militar.

L'home porta la guerra a països, classes, races i a les dones. Però cal parar esment en el fet que el factor guerra, com qualsevol fenomen, té diferents efectes segons sigui l'estructura del sistema "receptor". Si aquesta estructura can-

**TALLER MECANICO
ANTONIO ROSSELLO**

Navarra, 4 - 6 - Tel. 660928 - LLUCHMAYOR

SERVICIO DE PINCHAZOS
Y NEUMATICOS

RESTAURANT

GRAN VIA

**NOCES - BANQUETS - COMUNIONS
I BATEJOS**

Informació: 66 03 17

via, canvia radicalment l'efecte. No n'hi ha prou de parlar de la guerra. Cal atendre el sistema en el que la guerra incideix. I la guerra, la violència exercida contra la dona no té els mateixos efectes ni les mateixes conseqüències que feta a una nació a raça, atès que la dona significa el potencial on la vida humana s'hi troba en la seva pròpia salsa. Això ho hem sentit massa vegades i, es clar, en aquesta cultura nostra vol dir que ho hem trivialitzat. Quina llàstima! perquè això és l'algidesa del punt. El que passa és que les dones ens treiem importància i amb un gest altra vegada gratuït diem: i què? Doncs sí, cal aferrar-se, ben fort a la solidesa importantíssima del fet. L'agressió a la dona és la més greu, no comprable en cap altra, ja que implica a més de la involució de l'individu, la involució de l'espècie.

L'home no va al pas i al ritme de la vida, de les exigències del seu cicle. La dona està més sintonitzada al temps vital. Només cal observar la quantitat temporal esmerçada en tot allò que significa viure, producció i cura del viure.

L'home no té temps. No té temps d'esperar la nostra participació en tots els àmbits. No té temps d'esperar tot el temps que nosaltres esmercin, o hauríem d'esmerçar per la vida. Se n'aprofita d'ella, del seu poder propulsor, però sense deixar-li el temps que exigeix. La rep, però no la dona i no dona vida en qualsevol res del que fa.

L'home va sol. Les dones coartada, adaptades i per tant "accelerades", són les atrapades o enlluernades, no els polaritzen, sinó que els van al costat de la soledat. Aquí, doncs, no es tracta que la dona renunciï al seu ritme, a la seva manera de ser, per fer com fa l'home, ni de lluny. Cal assolir —no dic recuperar perquè mai s'ha tingut, si bé ara s'ha agreujat— el ritme, la temporalitat que li correspon a l'existència. L'home s'ha d'aturar, no perquè ens espanti el progrés, sinó per-

què el que creuen progrés, no és altra cosa que un tren accelerat mancat de carburants apropiats i és aquesta migradesa el que pot fer que el tren descarrili.

Junt amb les adhesions a tots els moviments antibèl·lics que pugin fer-se no hem de perdre l'horitzó de construir un món, "el tempus" propi de la dona. La dona ha de reivindicar no l'emulació amb l'home sinó exigir el canvi d'horari en aquest moviment autòmat, mecanicista, anacrònic respecte del ritme vital.

Ara bé, si fem això, si mai no ens incorporem al seu món pot ser mai no els atraparem, pot ser mai no aconseguirem res. Abans oprimides conscientment i en rebel·lia que incorporades al món que detestam. És allò de "si no vius com penses acabaràs pensant com vius".

La revolució és fer com les dones d'Atenes que es confabulaven per acabar amb la guerra dels seus marits. Els homes no farien l'amor amb elles si persistien en la seva actitud de fer la guerra. Tota guerra. Tota subtil violència quotidiana, hauríem d'afegir.

A l'exèrcit, les dones

que hi acudeixen se'ls diu ben clarament: "Aquí et farem un home". Aquest és el preu que s'ha de pagar per l'emulació o si no que li preguntin a la Thatcher.

Segons el doctor Henau, cap de la Divisió de Fisiologia del Servei de Sanitat a l'exèrcit de França, el cicle menstrual i les seves diferents fases no afecten significativament el rendiment físic de la dona. I... una màquina encara menys. Fixem-nos com l'home prescindeix de les dades vitals. No les acopla a les seves tasques. Fa una simplificació racionalista de la realitat. Està separat de la complexió del real. Sense menstruació, fillets, no hagués hagut vida humana. La menstruació i segons les dones, és clar, conté uns condicionants, en el sentit de **contingut**, que poden esdevenir retardataris en la inútil pressa del rendiment i això que només mencionem una de les etapes vitals menys retardatàries. I què? Així és la vida que imposa el seu ritme i en tant és "retardadora", és anti-violència, perquè la violència esclafa els processos i exigeix la imminència, és l'automatisme de la màqui-

na.

Perquè la dona sigui igual a l'home, perquè res la destorbi de les seves càrregues vitals que comporta la seva manera de ser, caldrà mutilar-la des de la ingestió d'anticonceptius a manta, esterilitzar-la o avortar, fins l'anorreament de tot allò que destorbi per a ésser iguals als homes, disponibles per a poder formar part de l'estatus bèl·lic, de plaer o de qualsevol altra complicitat.

A ells no els cal fer res d'equivalent a tot això, perquè no se'ls exigeix cap adaptació a la realitat total que inclogui, per tant la de la dona. Totes les mutilacions les ha de fer ella. Ella ha de mutilar-se els seus processos vitals per acomodar-los el paradigma reduccionista del mascle.

Pertanyem als moviments pacifistes, als verds, perquè sàpiguen que la massacre que preparen la denunciem com una monstruositat inenarrable, però sapiguem nosaltres també que això no serà el que els deturarà. Això no deturarà als qui consideren la violència com el valor dels forts, dels insolidaris i únics responsables, que no han de justificar-se davant de ningú. Els requerits per l'evolució per eliminar els "febles", retardataris, "involutius". El que pot deturar-los és viabilitzar situacions que permetin a les dones poder-los fer la "guerra", sobretot la mare, des del primer moment de donar-los la vida, per combatre la seva passió per la mort en els seus jocs fàl·lics, és a dir, educar per a la pau. I diem les mares sobretot, perquè segons la ciència experimental, aplicada per la psicologia, diu que el seu humà jove és humanitzat en i pel món humà i per la mare —per això en les nostres societats patriarcales han insistit tant en què la mare hagi estat previament **educada** per a **educar** segons les coordenades del pare.

Les dones de Greenham Common ja han començat i altres dones pacifistes estan intentant també aportar a la seva vida aquesta concepció que hem intentat esbossar.

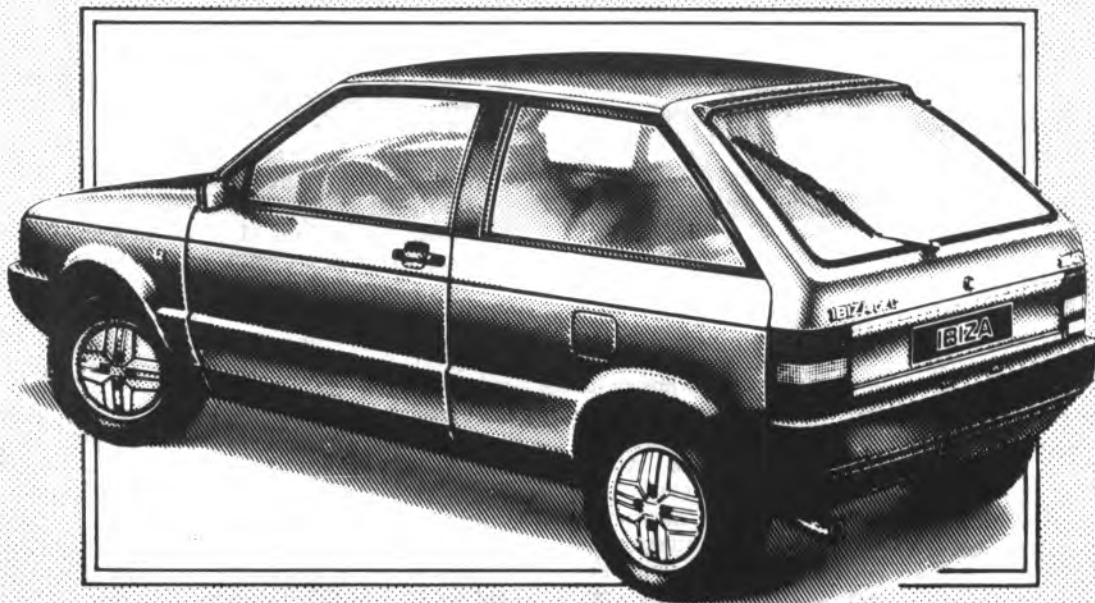
SEAT IBIZA. LA PASION POR LA TECNOLOGIA.

El Seat Ibiza le hará sentir pasión por la tecnología. Por ese refinamiento que ha sido capaz de desarrollar un motor como el Seat System Porsche. De alto rendimiento y bajo consumo. Potente, ligero, fiable, seguro y silencioso.

Pasión por la tecnología que Seat, en colaboración con los mejores especialistas del mundo, ha sabido utilizar para armonizar las exigencias de diseño, con la línea más bella.

Venga a los concesionarios de la Red Seat y descubra el Seat Ibiza. Descubra la pasión por la tecnología.

Desde 625.000 ptas. F.F.

Infórmese en:

SEAT

Rubí Automóviles Lluçmajor, S.A.

Saps que n'hi havia de gent! S'altre diumenge hora-baixa vaig fer un parell de passades per devers es futbol i en vaig veure molta de gent, però no anaven an es camp d'Esports, estaven per allà enmig i no deixaven passar cap cotxe ni moto en tot aquell tros de ronda.

I ses dones... Quines dones! En feien de grapades per aturar es tràfic. Na Sebastiana Cadenero feia una feinada... I sa dona d'En Nadal de Ca'n Silvestre... això són dones! se tirà en terra davant un cotxo. Vaja quin hora-baixa més entrengut que vaig passar! Me'n vaig anar cap a ca meua i encara hi havia gent per mig, posta de sol.

No hi hagué res de nou, me digueren, es denou havia estat es dissabte a vespre, que hi hagué un accident. Es meu amic es mussolet que va de vespres, me diu que quan ja me'n vaig haver anat

hi va haver un Land Rover que volia passar per sa Ronda fort i no't moguis; no el deixaren, no, quasi quasi el giraren i es xófer se'n va dur una pape-rina devers una orella. Idò, ja hi tornaran una altra vegada a envestir a ses nines que duen una pancarta. Vius i fora mosques.

Sa tranquil·litat i monotonía d'es poble de Llucmajor va desaparèixer per unes hores. I es que sa gent va comprendre que demanant ses coses a les bones no aconseguien res. Ara tampoc no ho han aconseguit. Sols que representants de s'Ajuntament anassin a Ciutat a fer ses gestions que havien d'haver fet fa tres anys.

Ses deficiències d'es parquet i instal·lacions d'es Poliesportiu són es pa de cada dia i es descontent de

tots es llucmajorers. Uns, perquè creuen que està mal fet i pitjor conservat, per tant hi fa mal jugar i d'altres per creure que sa regidoria d'esports i es passat Ajuntament havien d'haver vetllat millor sa construcció de s'edifici. I d'es gastòrum de tot aquest remanat no podem passar sa pilota a s'anterior Consistori, ja que es regidor responsable era es mateix abans que ara.

Es mussolet mos ha dit que ets arenalers de sa "Imprenta Bahía" estan cansats de jugar a l'aire lliure, tenint an es seu poble un pavelló utilitzat p'ets "oficialistes". Imaginau-vos quin tremolor li ha pegat an es mussolet quan s'ha posat a pensar es "cacau" que s'armarà entre es dos clubs. A qui donarà suport es falcó?

Ja s'acosta es termini per acabar sa residència. Hi seran a temps?

ELECTRICA

Calafat

CRISTOBAL CALAFAT JUAN

Continuant els habituals serveis de:

Instal·lacions elèctriques

Servei Tècnic

Sistemes d'alarma i seguretat anti-robo

Instal·lacions d'energia solar

També li ofereix la nova tenda situada al Carrer Sa Fira, 3 on hi podrà trobar:

- ELECTRODOMÈSTICS
(PHILIPS - NEWPOL - FAGOR - PANASONIC - SHARP - etc.)
- ARTICLES D'ELECTRICITAT EN GENERAL
- OBJECTES DE REGAL
- LLISTES DE NOCES

VIDEO CLUB

On podrà triar entre més de 1000 títols de les més recents novetats de pel·lícules originals i legalitzades

Sa Fira, 3 (Abans. Galeria Moderna) - Tel. 661901

LLUCMAJOR

ESPORTS LLOMPART

Espardenyeria

GRAN VARIETAT
D'ESPARDANYES,
PRENDES ESPORTIVES
I ARTICLES DE PESCA

C/. S'Estrella, 21
Tel. 66 05 78
LLUCMAJOR

esports

La parcial actuació dels àrbitres va impedir el triomf del Lluçmajor Revoltosa en el «Ciutat de Palma»

EL BASQUET LLUCMAJORER RETORNA AL PRIMER PLA

La selecció Balear juvenil es va donar cita en el pavelló del Camp Municipal.

El bàsquet llucmajorer, s'ha posat d'actualitat entre els aficionats de l'esport de panera de l'illa. En primer lloc, per les contínues notícies que ha produït, que produeix i que produirà el pastís de les goteres, cruïes i bonys del pavelló cobert i, en segon lloc, per l'èxit esportiu que està aconseguint el Lluçmajor-Revoltosa en el campionat de Tercera Divisió, també secundat pels equips inferiors, destacant la presència del juvenil Baltasar Pons, a la selecció Balear.

Pel que es refereix a l'equip d'en Francesc Bonín, ha mantingut una imbatibilitat al llarg de nombroses jornades, encaixant la primera derrota a la pista de Sant Josep per dos punts i també a Inca, en partit retrassat. Un capítol apart mereix l'actuació del Lluçmajor-Revoltosa en el torneig «Ciutat de Palma», uns partits que es presentaven amb notables dificultats per als llucmajorers,

considerats víctimes propiciatòries davant dels ciutadans, La Glòria i el Patronat.

Però, de la mà i del coratge d'Antoni Cantallops, els llucmajorers sortiren contestadors i només la parcial actuació de la parella arbitral en el primer encontre davant La Glòria va impedir que el Lluçmajor-Revoltosa assolís el triomf. El segon partit, amb el Patronat com adversari, va suposar una meritòria victòria per als nostres representants. De manera curiosa en l'esmentada confrontació amb l'equip pastisser i en l'encontre de Lliga davant del Sant Josep, va ser l'àrbitre Aguiló el qual es va convertir en l'element decisiu que va privar els llucmajorers de sortir airoso en ambdós encontres.

CITA DEL BASQUET JUVENIL.

Els dies 27 i 28 de gener, la flor-i-nata del bàsquet juvenil balear es va reunir en el pavelló llucmajorer. Va ser una cita decisiva on acudiren dotze juga-

A Cantallops, amb la mà embenada i lesionat a una cella, durant el «Ciutat de Palma» (foto J. Martí).

dors mallorquins, sis menorquins i dos d'Eivissa, convocats pel seleccionador Rafel Jaume per tal de decidir ja els privilegiats que defensaran els colors de Balears en el Campionat d'Espanya de seleccions juvenils.

A l'hora de redactar aquesta informació, el seleccionador encara no havia fet pública la decisió. El nostre desig és que en Baltasar Pons hagi aconseguit un lloc entre els millors i esdevengui el representant

de la «part forana» en la competició nacional que s'iniciarà el proper dia 24.

Si els tercers d'en Francesc Bonín tenen pràcticament assegurat un dels dos primers llocs de la classificació per optar a les eliminatòries o lligueta d'ascens, també l'equip juvenil ha quedat, juntament amb el Sant Josep, classificat per a la fase final del Campionat de Mallorca en la seva categoria.

FRANCESC VERDERA.

LA PATERNA SICA
(Seguros en general)

AGENT A LLUCMAJOR: Maties Tomàs Cardell
C/. Convent, 130 - Tel. 66 03 20 (Lluçmajor)

C.D. Espanya**ARBITRES AIXI, NO ELS PODEM PAIR**

Des de la darrera informació donada, s'havia vençut al Cultural (3-1) en un partit on, encara que la davantera va ser en principi per als del Port de Pollença, amb un gol de l'extrem esquerre Ayerra (minut 10), aquest va ser igualat per Piña, cinc minuts després, i superat pels gols d'Oller i de Monserrat respectivament en els minuts 35 i 80.

Es va perdre més tard, a Lloseta (2-0) en un rectangle de joc impracticable a causa de la pluja, i també a casa, una setmana després, contra el Ses Salines (0-2) amb el "show" de l'àrbitre de torn.

S'havia entrat en un camí ascendent i l'equip que dirigeix Miquel Sacares, duia deu jornades sense perdre i havia pujat, des del darrer lloc que va ocupar, bastants d'escalons fins arribar a situar-se amb només dos negatius. Algun dia s'havia de trencar l'encís i va arribar la derrota de Lloseta, la qual cosa és ben normal i més si tenim en compte el desastrós terreny de joc que com se sap, sempre sol perjudicar l'equip visitant per allò del contraatac. El que ja no és tan normal és la derrota soferta, a casa, contra el C.D. Ses Salines.

Deia un vell i savi entrenador que tot el que es pot fer entre setmana és plantejar joc perquè després el diumenge es produeixin situacions de gol: "Tots els plantejaments de partit, tota la

tècnica i tota l'estratègia es redueixen a aconseguir crear situacions de gol. Després, un cop arribats a aquest punt, és el futbolista el qui ha de DEFINIR, és per a ell tota la resta".

Però senyors!! si arriba aquest diumenge i el futbolista DEFINEIX, com el gol que va aconseguir l'Espanya contra Ses Salines i que hagués suposat l'empat, i el que va de negre l'anulla... ja estam llest. Arbitres així no els podem pair i per si això fos poc, va donar com a vàlid el segon gol visitant que va ser precedit d'un fora de joc.

Es varen produir incidents, la qual cosa és sempre lamentable, però perquè això no torni succeir, el President del Col·legi d'àrbitres faria molt bé no tornant enviar per devers Lluçmajor a un total Navarro. Recordem que aquest mateix col·legiat ja va ser nefast per al C.D. Espanya quan es va jugar a Can Picafort.

TORNANT A LA PENYA.

En la nostra avant penúltima edició, dèiem que al proper número ens tornàrem ocupar de La Penya "Odeon" que, d'una temporada ençà, anima l'equip del C.D. Espanya de Primera Preferent.

No fou possible parlar-ne abans, encara que vàrem ser recriminats per alguns penyistes. Idò bé, amics, vos hem de dir, que encara que la crònica estava feta i

M. Monserrat i P. Salvà - C.D. Espanya.

enviada no va ser possible l'aparició per manca d'espai, la qual cosa ocorre algunes vegades.

Això no és de cap manera una disculpa, però sí un aclariment. Així és que ja ho sabeu, penyistes: vo-

saltres a animar que és lo vostre i ho feis molt bé, i jo a escriure que és lo meu encara que no ho faci tan bé, però com deia aquell... idò no en tenim d'altre!

JOAN QUINTANA.

MATERIALS DE CONSTRUCCIO ANTONI VIDAL

AGENT "FIBROTUBO"
MATERIALS DE CONSTRUCCIO
SERVEI A DOMICILI

Tel. 66 06 88

Dojo Kodokan de Lluçmajor

ELS OFEREIX: JIU-JITSU, JUDO, GIMNASTICA DE MANTENIMENT I RELAX, AEROBIC, GIMASTICA DE MUSCULACIO, ETC.

S'INFORMI
AL Carrer Major, 39
LLUCMAJOR
o al Tel. 21 14 28
des de les 17 hores

AEROBIC

GIMNASTICA

JIU-JITSU

DEFENSA CONTRA TENDRE FORTS, EQUILIBI, BOMBE, GIMNASTICA AMB ALAC-GESTI

GIMNASTICA I RELAX

C.F. Llucmajor II Regional**DINTRE LA MEDIOCRITAT**

Acabada la primera volta del campionat de lliga, el CF Llucmajor començà la segona amb la tònica de sempre, al Pla de Na Tessa essent derrotat per 3-0. Aleshores a la classificació, està situat al lloc dotze havent guanyat sis partits, empatat dos i deu derrotats dels devuit encontres disputats fins a la data.

Tal situació suma catorze punts acompanyats de dos negatius que, vistes les coses i el joc desplegat per l'equip de segur seran mals de desferrar. Però anant als comentaris dels darrers partits es vislumbra una milloria quasi imperceptible en quant a agressivitat i sacrifici, recobrant-se la normal activitat d'entrenaments en quasi tots els jugadors disponibles, essent notícia la reincorporació del porter Joan Garí algunes setmanes deslligat al club per causes

Alejandro Figueroa i Silverio Piqueras - C.F. Llucmajor.

desconegudes.

A la contra queda la no assistència de n'Alfons Miras, tal vegada per motius de desplaçament a l'haver fixat la seva residència a Santa Maria.

Quant a resultats cal assenyalar la victòria al

Camp Municipal contra el Puigpunyent per 1-0, la victòria a Llubí per 0-2 i la derrota al Pla de Na Tessa per 3-0. Evidentment la situació del club de la Plaça del Sabater si ofereix alguna emoció és en quant a eludir el descens

que salvant possibles calamitats pareix que en la trajectòria normal del campionat no pot succeir. Volem destacar la brillant actuació d'en Silverio al camp del Llubí on marca dos gols d'antologia després de regatejar la defensa i el porter, a més d'un altre fallat incomprensiblement quan tota la porteria estava a la seva disposició.

Pel que es refereix a golejadors, encapçala la llista en Silverio amb sis, n'Alejandro amb quatre, d'un total de catorze gols favorables. Per contra, s'han rebut 32 gols. Capítol de consideració mereix l'excés de targes grogues que veuen els jugadors per motius de protesta, seria convenient un esforç d'autodomini per acabar amb l'absurda quantitat de multes que el Club ha de pagar per aquest concepte.

Jaume

Infantils C.D. Espanya**TRIOMFS IMPORTANTS A MANACOR I A CALA MILLOR**

Quatre partits, al moment d'escriure aquestes línies, duen els infantils del CD Espanya sense conèixer la derrota. El primer encontre, ja comentat a la passada edició, quan es va vèncer al Felanitx. El segon al CD La Salle M al que se li va infringir una severa derrota a domicili (1-4) amb gols de

LL. Mòjer (2), A. Martí i A. Salom. El tercer partit, dels quatre seguits que porta invictes, va ser a casa contra la U.D. Poblera i acabaren els vuitanta minuts reglamentaris amb l'empat inicial (0-0).

I, darrerament, quart de la sèrie, el jugat a Cala Millor contra un Badia que

Ll. Mòjer i C. González, Infantils, C.D. Espanya.

va tercer a la classificació i al qual es va vèncer clarament (0-2) amb els gols de Ll. Mòjer que amb aquestes dues noves dianes ja comença a destacar per a l'obtenció del trofeu Sport-Gabriel Paniza.

Totes les victòries són importants, però l'obtengu-

da dins Manacor i l'aconseguida a Cala Millor, mereixen les felicitacions per als al·lots que dirigeixen en Miquel Bujosa i en Joan Pérez, la primera pel resultat i la segona per la qualificació del rival.

J.Q.C.

Cristaleria Llucmajor

Envidrat d'obres - Miralls - Vidres de Color - Decorats - Vidres en general

Ronda Migjorn, 105 - Teléf. 66 14 93 - LLUCMAJOR (Mallorca)

Amb els juvenils del R.C.D. Mallorca

M. MAGAÑA VA DEBUTAR A PRIMERA DIVISIO NACIONAL

Es un producte nat de la cantera local, nom Miquel Magaña Mas i nasqué a Llucmajor dia 1 de febrer de 1969, o sigui, que només fa un parell de dies que ha complert els 16 anys, per la qual cosa li resta tot el que manca de temporada i dues més com a juvenil.

Va començar amb els Alevins de l'Espanya i ja destaca, malgrat la seva curta edat, per la bona tècnica i la facilitat golejadora.

En la primera temporada d'aleví va marcar 30 gols. En la segona, d'infantil en va marcar 16 i en la tercera, també com infantil, 22 gols.

En aquella primera temporada va ser preseleccionat per Miquel Jaume i, l'any passat, en aquesta mateixa categoria, fou seleccionat per Vicens Navarro i va arribar a jugar alguns partits amb la Selecció Balear i marcant un gol.

He seguit en Magaña des dels inicis i ja vaig pronosticar que arribaria lluny, en les seves botes hi ha saba de grans futbolistes. Què encara no ha arribat? d'acord, però hem de reconèixer que va per molt bon camí. Això l'ha duit a que els directius de Ca'n Mallorca se fixassin en ell quan va concloure la passada temporada, i el passassin al segon equip juvenil (Mallorca B) que milita a Primera Regional.

PEP DOLS EL FA DEBUTAR AMB EL PRIMER EQUIP.

Fa un parell de mesos que vaig demanar a En Pep Dols, entrenador del primer equip mallorquinista, què tal en Magaña? i em va contestar: "molt bé, si continua així, abans que acabi la temporada el passaré al primer equip".

I com que el nostre personatge seguia en línia ascendent, Dols va va complir la seva paraula i l'al·lot va debutar, el passat 6 de gener, a la Primera Divisió Nacional, ni més ni manco que contra el Barça, líder destacat del grup, i encara que es va perdre (1-3) Miquel va ser autor de l'únic gol mallorquinista.

El jugador, sense cap dubte, és notícia. Mai no li havien fet una entrevista i aquesta, la primera i en exclusiva, ha estat per a "Llucmajor de pinte en ample".

-Com va ser el fitxatge pel Mallorca?

-El delegat de la Selecció Infantil, Tomeu Serra, que també ho era de La Salle em volia dur al seu equip. Després aquest senyor va passar al club Degà ("Decano") i ens posàrem d'acord per fitxar pel

Mallorca.

-Sempre has estat el màxim golejadore, malgrat que juguis de centrecampista, en tots els equips i categories en les quals has militat. Però ¿com t'ha anat fins ara, i què ens pots contar del teu pas per l'equip B que milita a l'Regional?

-Vaig començar a jugar de mig, després l'entrenador Toni Arrom em va passar a la davantera i me va anar bastant bé perquè a més d'anar segons vaig marcar dos gols durant alguns partits aconseguint un total de 14 gols en mitja temporada i essent el màxim golejadore de l'equip.

-No hi ha dubte, l'al·lot jugava bé i a més golejava i com a conseqüència va arribar allò que s'esperava.

-Sí, m'havia posat, com a meta, quan estava a l'equip B, arribar a jugar a Primera i encara que fos per pocs minuts ho he aconseguit i a més he tenguut la sort de marcar un gol contra el Barça que és el líder amb tota justícia.

-Coneixes de manera suficient el teu entrenador Pep Dols per opinar sobre ell?

-Sé per referències que és un bon entrenador, però no en puc fer un judici exacte perquè encara no

el conec prou.

El dia que vaig debutar contra el Barcelona tant a mi com als meus companys ens va felicitar perquè, maldament perdérem, havíem fet un bon partit.

-Ara que estàs a la primera plantilla juvenil i has debutat a Primera Divisió. Quina és la meta més immediata que t'has proposat?

-La primera és arribar a titular amb els juvenils. Després, si tot surt bé, arribar algun dia a l'equip major de Segona Divisió i si arribam a Primera, molt millor.

-I després, amb el Barcelona, perquè supòs que ets del Barça com ton pare i el teu germà...

-Sí, som del Barça, però això és apart perquè ara només pens en triomfar i arribar el més lluny possible amb el R.C.D. Mallorca.

-La conversa s'ha fet llarga. Hem parlat també

d'En Francesc, el seu germà, que també fa uns anys, essent juvenil, va jugar amb el Poblenç a Primera Divisió, i d'altres temes. Ha arribat l'hora del comiat i com es sol dir en casos com aquest ¿vols afegir alguna altra cosa?

-Naturalment vull donar les gràcies a les moltes persones que m'han ajudat a mon pare i al meu germà perquè sempre m'han seguit i animat donant-me bons consells. També als entrenadors Salas, mestre Miquel "Rata", Calderon, Paniza, als meus companys d'equip que tant m'han ajudat. I també a Gabriel Paniza per la labor en pro del futbol base local.

-Gràcies Miquel i esper tomar prest i si és per contar als lectors els teus trioms, molt millor.

J. QUINTANA C.

La Palmera

es fasser

Historiador Terrasa. 37

Teléfono 66 04 69

LLUCHMAYOR - Mallorca

Alevins C.D. Espanya

Ha començat la segona volta

Ha començat la segona volta del campionat de lliga de I Regional Grup A per a tots els equips alevins, entre ells, el C.D. Espanya.

I ha començat malament, però abans de passar a aquest primer partit de la segona volta ens referirem als dos anteriors. El primer jugat contra el Bt. Ramon Llull, partit que es resolgué clarament a favor dels d'Inca (3-1) marcant Carmona el gol de l'honor. De tornada a casa, set dies després, es va empatar amb l'Olimpic de Manacor (2-2) essent autors dels gols locals Martí i Carmona. S'ha arribat a l'equador del campionat i com diem no podia començar pitjor aquesta segona volta ja que en el primer encontre es va perdre a casa (1-3) contra els blaugranes de la U.D. Poblera essent Carmona l'autor de l'únic gol espanyista.

Com a dada preocupant, podem dir que els alevins blaus duen cinc jornades sense aconseguir la victòria i que d'aquestes, només s'ha aconseguit un punt comptat-se com a derrotes les altres quatre confrontacions.

RESULTATS DE LA PRIMERA VOLTA.

Poblense, 2 - Espanya, 1
Espanya, 1 - Badia C.M., 6
Santanyí, 2 - Espanya, 6
Espanya, 5 - Felanitx, 3
Espanya, 3 - J.D. Inca, 2
La Salle M, 1 - Espanya, 2
Espanya, 5 - J. Sallista, 0
Avance, 3 - Espanya, 3
Espanya, 3 - San Jaime, 1
Escolar, 1 - Espanya, 0
Espanya, 1 - Consell, 2
B.R. Llull, 3 - Espanya, 1
Espanya, 2 - Olímpic M, 2

II VOLTA.

Espanya, 1 - Poblense, 3
Quintana Castell.

artísties que siguin interessants per al nin en edat escolar.

Des de llavors, les marxes s'han anat succeint: en la segona excursió es va visitar el Cap Blanc, en la tercera, S'Estanyol, 4ta. S'Arenal Sena, el velòdrom d'Algaida, 6ena, Montesion, i Porreres i finalment, Campos.

Una de les darreres va ser el passat dia 8 de desembre, amb jornada completa; la sortida va ser a les 9,15 de Llucmajor a Randa, Montuiri, Sant Joan i Vilafranca on a la "voltadora" es varen donar un parell de voltes sota la mirada de l'àrbit M. Reynés Cerdà. A les 13 h. va ser l'hora de reposar forces i en el Club Bar "Ca'n Ros" es va servir un bon dinar que va reunir 47 persones entre gent menuda i grans. Encara no havien acabat de fer la digestió quan, a les 15 h. ja es tornava pedalant cap a Porreres per arribar al punt de sortida.

L'A.P.A. del Col·legi de Sant Bonaventura ens fa arribar una nota que ja l'hem repetida altres vegades, que tots els interessats en aquestes excursions, siguin del centre docent que sigui, nins i nines estan convidats a participar-hi a partir dels 8 anys. Per això, s'han de presentar al Col·legi de S. Bonaventura, els dissabtes a les 14,30 h. per sortir a les 15 h.

Cal destacar que la pròxima jornada completa, amb sortida el matí i tornada l'horabaixa, serà en període escolar abans de Pasqua. La intenció és anar al velòdrom de Santa Maria.

Com hem dit abans, queden convidats tots els nins i nines a partir dels 8 anys. Només ens resta recordar que qualsevol participant ha de dur una cambra de recanvi i aigua potable. I a marxar alegres i contents però amb prudència perquè és tan necessària com l'aigua.

Quintana

CICLISME

L'A.P.A. del col·legi de Sant Bonaventura torna organitzar les marxes cicloturistes infantils.

Com en la passada temporada l'Associació de Pares d'Alumnes del Col·legi de S. Bonaventura, amb el seu president Josep Forteza, torna organitzar les marxes cicloturistes que recorren els diferents punts de la nostra geografia illenca, sota l'atenta mirada de M. Bonnín que juntament amb el pre-

sident i d'altres aficionats veterans, guien i ajuden aquests joves ciclistes.

Concretament el passat 27 d'octubre va tenir lloc a les 15 h. la primera sortida oficial de la temporada. Es va visitar "Sa Torre", amb l'església, una meravella de més d'un segle d'història i hem de recordar que aquestes sortides són ciclo-turistes i es pretén, amén de desenvolupar l'esport del pedal, visitar aquells llocs

UNES MARXES

OBERTES A TOTHOM

Colombòfila

TORNEIG DE NADAL 1984

Amb la participació de tretze colombistes, en el Club Colombòfil de Llucmajor s'ha vengut disputant aquest interessant concurs que degut a l'època en que és celebrat, ja té el nom tradicional de Torneig de Nadal.

Aquest concurs constava de cinc proves des dels següents llocs d'amollada: Felanitx, Cala Millor, Sa Pobla, Port de Sóller i Port d'Andratx.

La suma de temps de cada prova, determinava la classificació general que fou bastant moguda durant tot el torneig. Això feia que l'emoció no mancés en cap moment de la competició.

Els guanyadors de les

distintes proves foren els següents:

Felanitx: Janer-Tomàs Pallicer.

Cala Millor: Joaquím Janer.

Sa Pobla: Janer-Tomàs Pallicer.

Port de Sóller: Bernat Bonet.

Port d'Andratx: Salvador Paniza.

Per suma de temps de totes les proves, tenim a Bernat Bonet guanyador d'aquest Nadal 84. ENHORABONA.

Tant el caire esportiu com el d'organització, resultà un èxit complet que desitjariem tingués continuïtat.

Bernat.

"la Caixa"

CAIXA
DE
PENSIONS

Entre noltros

NAIXEMENTS: 11

- *Miquel Juan Monserrat, fill d'Andreu i Catalina. Nasqué dia 27-12.
- *Nadal Bernadí Llopart Monserrat, fill de Rafel i Aina Maria, dia 30-12.
- *Joan Manuel Domínguez Romero, fill de Manuel i Adelina, el 30-12.
- *Sebastià Stela Ballester, fill de Joan i Sebastiana, 30-12.
- *Rosa M. Martín Jofre, filla de Salvador i Maria Neus, dia 5-1.
- *Jesús Fernández Morcillo, fill de Josep M. i M. Lluïssa, dia 8-1.
- *Maria Ramos Lozano, filla de Manuel i Maria, 9-1.
- *Maria del Mar Oliver Vives, filla de Sebastià i Joana, dia 9-1.
- *Margarida Rubio Palou, filla de Màximo José i Aina, 16-1.
- *Catalina Miquela Maimó Estrany, filla de Jaume i Maria Concepció, 18-1.
- *Miquel Angel Vincerio Ros, fill de Manuel i Joana, nasqué el dia 19-1.

MATRIMONIS: 11

- *Agustín Rocabuena Beltran i Marta Sebastiana Puig Mòjer, se casaren al Santuari de Nostra Sra. de Gràcia, el dia 29-12
- *Joan Miquel Staller Reinhenbach i Esther Margrit Gratcher ja s'havien casat, també a Gràcia el dia 7-12.
- *Manuel Navio Ruiz i Rosario Vidal Isidro, a S'Arenal dia 30-12.
- *Joan Coll Cardell i Isabel Roldan Garrido, se casaren a la

Parròquia de Sant Miquel el dia 22-12.

- *Damià Taberner Monserrat i Martine Sabine Marcelle Le-maire, al Jutjat de Pau de Llucmajor, dia 10-1.
- *Blai Llopis Melià i M. Francisca Aulet Alomar, el Convent de St. Bonaventura, dia 22-12.
- *Bartomeu Clar Reynès i Rosa Martínez Salvà, també a Sant Bonaventura el dia 29-12.
- *Franc Jaume Vich i Maria Jerònia Miralles Serra, se casa-ren a Gràcia el dia 6-1.
- *Monserrat Cantallops Roca i Esperança Zanoguera Pro-hens, al Convent de Sant Bonaventura, dia 8-12.
- *Bernat Mut Campaner i Dolores Rodríguez Romero, a S'Arenal el 20-1.
- *Llorenç Mascaró Ferretjans i Matilde Morillos Enríquez, al Convent de Sant Bonaventura el dia 8-12.

DEFUNCIONS: 16

- *Pixedis Vidal Julià, morí el 30-12 als 82 anys.
- *Jerònia Tomàs Mut, l'1-1 als 76 anys.
- *Joan López Piris, el 2-1 als 100 anys.
- *Apalònia Barceló Romaguera, morí el 5-1, als 94 anys.
- *Dieter Wittchen, morí l'1-1 als 53 anys.
- *Aina Mulet Jordi, dia 12-1 als 87 anys.
- *Joana Flores Alarcon, el 12-1 als 79 anys.
- *Jaume Vidal Tomàs, dia 14-1 als 95 anys.
- *Maria Vives Sart, dia 13-1 als 70 anys.
- *Damià Albertí Clar, dia 15-1 als 86 anys.
- *Catalina Puigserver Jaume, dia 15-1 als 78 anys.
- *Miquel Tomàs Janer, morí dia 17-1 als 88 anys.
- *Jaume Calafat Noguera, dia 18-1 als 90 anys.
- *Antonio Puigserver Sastre, dia 21-1 als 69 anys.
- *Gabriel Moll Sbert, dia 14-12, als 82 anys.
- *Miquel Clar Garí, dia 19-1 als 60 anys.

PERRUQUERIA
FINA

C/. D'es Vall, 49

JOIERIA - RELLOTGERIA
COMPOSTURES

Born, 7 Tel. 66 02 75

Olegario
TROFEUS I GRAVATS
ART. REGAL

Destilerias Reunidas
S.A.

**FABRICA DE LICORES Y ALMACEN DE LICORES,
WHISKY, VINOS Y CHAMPAÑAS**

**C/. S. Francisco, s/n - Tel. 66 01 78 - LLUCMAJOR (Mallorca)
EDIFICIO DERESA**

Sopa de lletres

U A T E R E N A R G
J U G F C B H G F R
F G R J E N J K G A
F O G O N E T J F E
D O N B D V H J M L
U T C R R A N H O L
I F B N A L T G L E
L M H G F D S N L S
A R O D A F U B E M
C O N T I E R J S V

Deu coses que podeu trobar a un escalfapanxes.

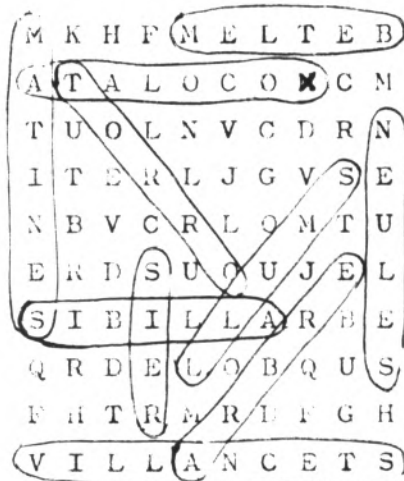
ENDEVINALLA

Si pretén que de tot sap
¿No em diria Don Climent,

quin és aquell ser vivent
que té sa coa en es cap?

SOLUCIONS del no. anterior

Sopa de lletres

Deu elements típics
d'aquestes Festes de Nadal.

ENDEVINALLA: Sa figuera de moro.

HAMBURGUESES
"PERROS"
"PINCHOS"
"PEPITOS"

NOVA DECORACIO

TERRASSA

Provin la
nostra
CUINA RAPIDA
ÉS TROPÍ !...

OBERT TOTS ELS DIES

SERVEI DE BEGUDES I MENJARS
DE QUALITAT A PREUS RAONABLES

Avinguda Carles V (Tel. 66 11 17) LLUCMAJOR

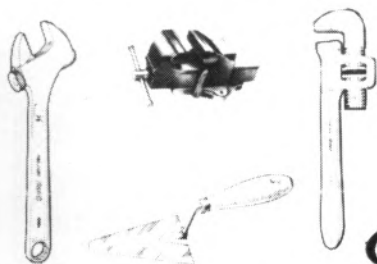
PES FORAT DES MOIX

Es ca de Ca'n Taleca no se'n podia avenir. Saps que hi va quedar d'estorat entre sa gent de sa barricada i es cotxos aturats!... però allò que li va a turar es lladruc va ser veure tants de guàrdies amb sos "cetmens" penjats.

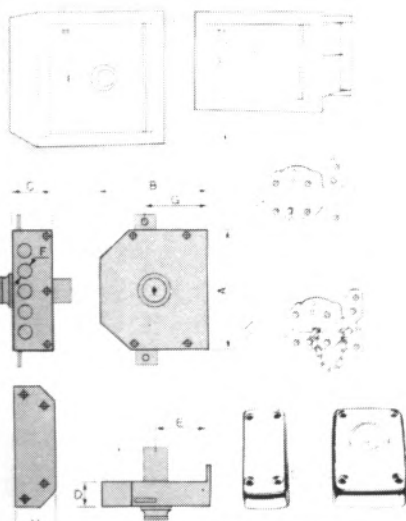
SA FILOA

C/ MELIÀ, 3 LLUCMAJOR

UTILIDAD

SEGURIDAD

FERRETERIA

DROGUERIA - ARMERIA

Can Jaber

TOT EN BRICOLAGE

EINES

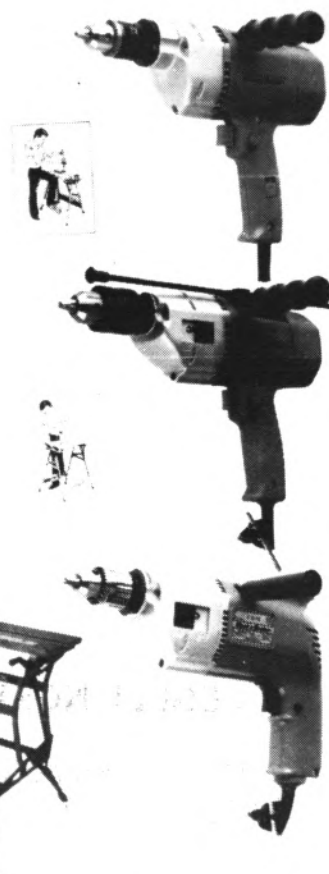
P.L. ESPANYA N°47

Llucmajor

TEL. 66 04 43

ASSOCIAT A FERBA

FEDERACIÓ D'ENTRADA
DE COMERCIS I D'INDUSTRIES

PEUGEOT
TALBOT

**TALLERES
MARINA**

**AGENTE
OFICIAL**

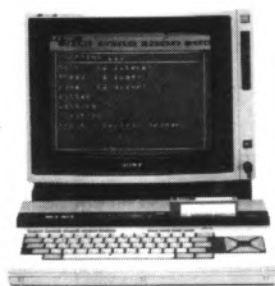

COMPRIN UN HORIZON
ABANS DEL 28
DE FEBRER I LI
REGALAREM
60.000 PTES. DE COMBUSTIBLE

Joan Ramon Clar
Mestre de taller
Carrer Marina, 104
Tel. 66 05 21
LLUCMAJOR

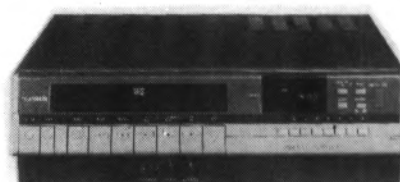
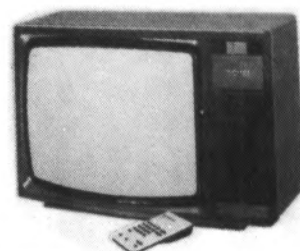
Ca'n Pau Salvà

- *ELECTRODOMESTICS
- *INSTAL·LACIONS
- *REPARACIONS
- *TALLER DE SERVEI PROPÍ

VEGI LES
NOSTRES OFERTES
VIDEOS, CAMERES I TELEVISORS

DISTRIBUIDOR: PHILIPS, TELEFUNKEN, THOMSON,
SANYO, SONY, SHARP, BLAUPUNKT, AKAI,
SIEMENS.

VEGI EL NOSTRE SURTIT EN ORDENADORS

*BOTIGA: C/. Bisbe Taixaquet, 24

*TALLER: C/. Weyler, 1
Tel. 66 01 04 - 66 02 55
LLUCMAJOR

PODEU PAGAR FINS ALS 3 ANYS

"GATO D'AMETLA"

- 9 ous sencers
- 1/2 qu. de sucre
- 1/2 qu. d'ametla
- 150 grs. de bescuit
- Un poc de canyella i llimona ratllada

FORN Ca'n Paco

COMPRI ALS PETITS
ESTABLIMENTS. TENDRA
UN TRACTE DIRECTE I
UN AMBIENT FAMILIAR

Quan els ous sencers i el sucre estiguin ben muntats, se'ls mescla l'ametla capolada, els bescuit, la canyella i la llimona. Es posa dins el forn, amb foc molt fluix, com a mínim una hora.

I ara que ve Carnaval, menjau ensaïmades amb tallades.

LLUCMAJOR
C/. Major, 79 - Telèf. 66 09 45

Ca'n Paco II
C/. Cardenal Rosell, 48 - Tel. 66 12 52